[illegible marginal note in a later hand, four lines]
N° 30

In illo tempore Maria **In sancto die pasche. R. i.**
magdalene et maria iacobi et sa
lome emerunt aromata: ut ve
nientes ungerent ihesum. Et valde
mane una sabbatorum veniunt ad
monumentum: orto iam sole. Et V.

Audistis fratres. **Omelia beati gregorii pape.**
karissimi quod sancte mulieres que dominum
fuerant secute: cum aromatibus ad
monumentum venerunt: et ei quem
viventem dilexerant: etiam mortuo
humanitatis studio obsequuntur.
Sed res gesta: aliquid in sancta
ecclesia signat gerendum. Sic quippe
necesse est ut audiamus que facta sunt:
quatenus cogitemus etiam que nobis
sint ex eorum imitatione facienda. Et
nos ergo in eum qui est mortuus creden
tes: si odore virtutum referti, cum
opinione bonorum operum dominum querimus:
ad monumentum profecto illius
cum aromatibus venimus. Ille autem
mulieres angelos vident, que cum
aromatibus venerunt: quia videlicet
ille mentes supernos cives aspi
ciunt que cum virtutum odoribus ad
dominum per sancta desideria proficiscuntur.

Nolite expavescere vos. R. ij.
Notandum vero nobis est quid est quod in dextris
sedere angelus cernitur. Quid
namque per sinistram nisi vita presens:
quid vero per dexteram nisi perpetua vi
ta signatur. Unde scriptum est: Le
va eius sub capite meo: et dextera
illius amplexabitur me. Quia ergo
redemptor noster iam presentis vite cor
ruptionem transierat: recte angelus
qui nuntiare perhennem eius vitam
venerat: in dextera sedebat. Qui
stola candida coopertus apparuit:
quia festivitatis nostre gaudia nuntia
vit. Candor etenim vestis: splendo
rem nostre denuntiat sollempnitatis.
Nostre dicamus an sue? Sed ut verius
fateamur: et sue dicamus et nostre.
Illa quippe redemptoris nostri resur
rectio: et nostra festivitas fuit, quia
nos ad immortalitatem reduxit: et
angelorum festivitas exstitit: quia
nos ad celestia revocando eorum
numerum implevit. In sua ergo ac
nostra festivitate angelus in albis
vestibus apparuit: quia dum nos per
resurrectionem dominicam ad superna
reducimur: celestis patrie damp
na reparantur. An autem. R. iij.

Quid vos venientes feminas
affatur: audiamus. Nolite

expavescerent. Ac si aperte dicant: Pa-
veant illi qui adventum non amant
supernorum civium. Pertimescant qui
carnalibus desideriis oppressi ad eo-
rum societatem pertingere posse despe-
rant. Vos autem cur pertimescitis,
qui vestros concives videtis. Un-
de et Mattheus angelum apparuisse de-
scribens ait: Erat autem aspectus
eius sicut fulgur, et vestimenta
eius sicut nix. In fulgure enim
terror timoris est, in nive autem
blandimentum candoris. Quia vero
omnipotens deus et terribilis est peccatoribus,
et blandus iustis: recte testis
resurrectionis eius angelus et in
fulgure vultus, et in candore
habitus demonstratur, ut ipsa
sua specie et terreret reprobos, et
mulceret pios. Feria ii. P. i. S.
In illo tempore: Duo ex discipulis. Lucam.
Ihesu ibant ipsa die in castellum quod
erat in spatio stadiorum sexaginta,
ab Ierusalem nomine Emaus. Et reliqua.
In cotidiana sol- Omelia beati Gregorii pape.
lempnitate nobis laborantibus pau-
ca loquenda sunt. Et fortasse hec u-
tilius proderunt, quia sepe alimenta
que minus sufficiunt: avidius sumun-
tur. Ecce audistis fratres karissimi,
quod duobus ambulantibus discipulis
in via non quidem credentibus, sed tamen de
se loquentibus dominus apparuit: sed
eis speciem quam recognoscerent
non ostendit. Hoc ergo egit foris dominus
in oculis corporis: quod apud ipsos
agebatur intus in oculis cordis.
Ipsi namque apud semetipsos intus
et amabant, et dubitabant. Eis
autem dominus foris et presens aderat:
et quis esset non ostendebat. R. ii.
De se ergo loquentibus presentiam
exhibuit, sed de se dubi-
tantibus cognitionis sue speciem ab-
scondit. Verba quidem contulit,
duritiam intellectus increpavit,
scripture sacre misteria que de ipso
erant aperuit, et tamen quia adhuc in
eorum cordibus peregrinus erat a fide:
ire se longius finxit. Fingere
namque componere dicimus. Unde et
compositores luti: figulos voca-
mus. Nichil ergo simplex veritas
per duplicitatem fecit. Sed talem
se exhibuit in corpore, qualis
apud illos illos erat in mente.
Probandi autem erant, si hii qui eum
etsi necdum ut deum diligerent.

eius. et facies eius erat sicut
sol. et pedes eius tamquam colum-
na ignis. et habebat in manu
sua libellum apertum: et posuit pe-
dem suum dextrum super mare. si-
nistrum autem super terram. Et clama-
uit uoce magna. quemadmodum
leo cum rugit. Et cum clamasset
locuta sunt septem tonitrua uo-
ces suas. Et cum locuta fuissent
septem tonitrua uoces suas. scri-
pturus eram. Tu autem. R. ij.
Et audiui uocem de celo di-
centem. Signa que locuta
sunt septem tonitrua. noli ea scri-
bere. Et angelus quem uidi sta-
re supra mare. et super terram le-
uauit manum suam ad celum. et
iurauit per uiuentem in secula seculo-
rum. qui creauit celum et ea que
in eo sunt. quia tempus amplius non
erit. Sed in diebus uocis angeli
septimi. cum ceperit tuba canere
consummabitur mysterium dei. sicut
euangelizauit per seruos suos
Et uox quam R. iij. prophetas.
audiui de celo iterum loquen-
tem mecum: et dicentem. Vade
accipe librum de manu angeli.

stantis supra mare et super ter-
ram. Et abii ad angelum dicens
ei. ut daret michi librum. Et dixit
michi. Accipe et deuora illum.
et faciet amaricare uentrem tu-
um: sed in ore tuo erit dulce tam-
quam mel. Et accepi librum de ma-
nu angeli. et deuoraui eum.
Et erat in ore meo tamquam mel
dulce. Et cum deuorassem eum.
amaricatus est uenter meus. Et
dixit michi. Oportet te iterum
prophetare populis et gentibus. et
linguis et regibus multis.
Et datus est fer. v. R. i.
michi calamus similis
uirge. Et dictum est michi. Sur-
ge et metire templum dei. et
altare. et adorantes in eo. Atri-
um autem quod est foris templum eice
foras. et ne metiaris illud. quoniam
datum est gentibus. Et ciuita-
tem sanctam calcabunt mensibus
quadraginta duobus. Et dabo
duobus testibus meis et prophetabunt
diebus mille ducentis sexaginta
saccis amicti. Hii sunt due oli-
ue. et duo candelabra aurea.
in conspectu dei terre stantes.

Et si quis voluerit eos nocere: ig
nis exiet de ore eorum: et devorabit
inimicos illorum. Et si quis voluerit
eos ledere: sic oportet eum occidi.
Hii habent potestatem. R. ii.
claudendi celum ne pluat
diebus prophetie eorum. Et potestatem
habent super aquas convertendi eas in
sanguinem: et percutere terram omni
plaga quotienscumque voluerint. Et
cum finierint testimonium suum. bestia
que ascendet de abysso. faciet adversus
illos bellum: et vincet illos et occidet
eos. Et corpora eorum iacebunt in plate
is civitatis magne que vocatur
sodoma spiritualiter et egyptus: ubi
et dominus illorum crucifixus est. Et videbunt
de populis et tribubus. et linguis et
gentibus. corpora eorum per tres dies et
dimidium: et corpora eorum non sinent
poni in monumentis. R. iii.
Et habitantes terram gau
debunt super illos: et iocunda
buntur: et munera mittent invicem.
quoniam hii duo prophete cruciaverunt
eos. qui habitant super terram. Et post
tres dies et dimidium. spiritus vite
intravit a deo in eos. et steterunt su
per pedes suos: et timor magnus
cecidit super eos qui viderunt eos.
Et audierunt vocem magnam de ce
lo dicentem. Ascendite huc. Et as
cenderunt in celum in nube: et vi
derunt eos inimici illorum. Et in illa
hora factus est terremotus magnus: et
decima pars civitatis cecidit. Et
occisi sunt in terremotu nomina hominum.
septem milia. Et reliqui in ti
morem sunt missi: et dederunt glo
riam deo. Tu autem. Fer. vi. R. i.
Et apertum est templum dei in
celo. Et visa est archa testa
menti eius in templo eius. Et
facta sunt fulgura et voces et terre
motus: et grando magna. Et
signum magnum apparuit in celo.
Mulier amicta sole. et luna sub
pedibus eius: et in capite eius coro
na stellarum duodecim. et in utero
habens: et clamabat parturiens. et
cruciatur ut pariat. Et visum
est aliud signum in celo: et ecce
draco magnus et rufus. habens ca
pita septem. et cornua decem. et in
capitibus suis septem dyade
mata. et cauda eius trahebat
terciam partem stellarum celi: et mi
sit eam in terram. Tu autem. R. ii.

libri huius auferet deus partem eius
de libro vite. et de civitate sancta et
de hijs que scripta sunt in libro
isto. Dicit qui testimonium perhibet
istorum. Etiam venio cito. Amen. Ve-
ni domine ihesu. Gratia domini nostri ihesu christi
cum omnibus vobis amen. Dominica iiii.
In illo tempore: Dixit ihesus. Vado secundum Iohannem.
ad eum qui me misit: et nemo ex
vobis interrogat me quo vadis
et reliqua. Omelia venerabilis bede.
Vado inquit dominus ad eum qui
me misit: et nemo ex vo-
bis interrogat me quo vadis.
Ac si aperte dicat. Redire ascenden-
do ad eum qui me incarnari consti-
tuit. et tanta tamque manifesta e-
rit eius ascensionis claritas. ut
nemini vestrum opus sit interroga-
re quo vadis: videntibus cunctis
quia ad celos pergam. Bene autem
cum de ascensione sua dixisset. Va-
do ad eum qui me misit: addidit
et nemo ex vobis interrogat
me quo vadis. Superius namque
cum de sua passione predicaret
dicens. Quo ego vado vos non potestis
venire: interrogavit eum petrus
et ait. Domine quo vadis: Respondit

est ei. Quo ego vado non [...]
me sequi modo [...]
Quia nimirum passionem [...]
eius nullum modum [...]
qui possent imitari [...]
vero ascensionis [...]
cognoverunt tota [...]
ut sequi mererentur [...]
Sed quia inquit hec lo-
quutus sum vobis: tr[...]
implevit cor vestrum. Sciebat [...]
dominus quod hec sua verba in di[...]
cordibus agerent: quia tristi[...]
magis de abscessu quo eos re[...]
quam de ascensu quo premi[...]
lentiam generaret. Unde b[e]-
ne consolando subiunxit. S[ed]
veritatem dico vobis: expe[dit]
ut ego vadam. Expedit [...]
ma servi vestris subtraha[...]
tibus: quatenus amor divini-
tatis vestris infigatur me[...]
Expedit ut notam vobis f[...]
celo inferam. quatenus ma[...]
desiderio. illuc suspiretis
suspensis ad superna cordi[...]
ad accipienda iam spe certi to[...]
pares fiatis. Tu a[...]
Si enim non abiero pa[...]

...uos: si autem abiero mittam
...d uos. Non quod non posset
...a positus dare spiritum sanctum dis-
...suis hec loquitur cum aperte lega-
...r post resurrectionem apparens
...nsufflauit et dixit eis: acci-
...pite spiritum sanctum. Sed quia in terra positus
...palis conuersante cum eis non
...at illi erige mentem ad superna
...ia ... celestis. Ascendente
...ipso ad celos: et illi per omne
...sum illo mittebant: ... [illegible]
...ibi audierunt. Ubi enim
...aurus tuus: ibi erit et cor tuum.
...mpares ... sunt ...
...ra de morte eius contristati. Et
...sionis eius munere letati:
...attestantur qui ait. Et factum
...benediceret eis recessit ab eis:
...ferebatur in celum. Et ipsi adorantes
...regressi sunt in Jerusalem cum gau-
...dio magno: et erant semper in tem-
...plo laudantes et benedicentes deum.
...s dei et. Ebdomada iiij post octavam pasche
...ihesu christi seruus. feria ij. lectio i.
...tribubus que sunt in dispersione
...salutem. Omne gaudium existima-
...fratres mei, cum in temptaciones
...s incideritis: scientes quod pro-

bacio fidei vestre pacienciam operatur.
Paciencia autem opus perfectum habet: ut sitis
perfecti et integri in nullo deficientes.
Si quis autem vestrum indiget sapiencia:
postulet a deo qui dat omnibus
affluenter, et non improperat et dabitur
ei. Postulet autem in fide nichil
hesitans. Qui enim hesitat similis est
fluctui maris: qui a vento mo-
uetur et circumfertur. Non ergo es-
timet homo ille quod accipiat ali-
quid a domino. Vir duplex animo in-
constans est in omnibus viis suis. lectio ij.
Glorietur autem frater humilis
in exaltacione sua. diues autem in
humilitate sua. quoniam sicut feni
flos transibit. Exortus est enim sol
in ardore et arefecit fenum. et flos
eius decidit: et decor vultus eius
deperiit. Ita et diues in itineribus
suis marcescet. Beatus vir qui
suffert temptacionem. quoniam cum probatus
fuerit accipiet coronam vite:
quam repromisit deus diligentibus se.
Nemo cum temptatur dicat:
quoniam a deo temptatur. Deus enim intemp-
tator malorum est. Ipse enim nemi-
nem temptat. unusquisque autem temp-
tatur a concupiscentia sua ab-

abstractus et illectus. Deinde concu
piscentia cum conceperit parit peccatum.
Peccatum vero cum consummatum fuerit ge
nerat mortem. Tu autem. l. iii.

Nolite errare fratres mei dilec
tissimi. Omne datum optimum,
et omne donum perfectum desursum est descen
dens a patre luminum, apud quem
non est transmutatio nec vicissitu
dinis obumbratio. Voluntarie enim
genuit nos verbo veritatis, ut simus
initium aliquod creature eius. Sci
tis fratres mei dilectissimi. Sit autem
omnis homo velox ad audiendum,
tardus ad loquendum: et tardus ad
iram. Ira enim viri: iustitiam dei non
operatur. Propter quod abicientes om
nem immunditiam et habundantiam ma
litie in mansuetudine suscipite
insitum verbum quod potest salvare animas
vestras. Tu autem domine: Fer. iiii. l. i.

Nolite plures magistri fieri fra
tres mei, scientes quod ma
ius iudicium sumitis. In multis
enim offendimus omnes. Si quis in verbo
non offendit: hic perfectus est vir. Po
test enim freno circumducere totum
corpus. Si autem equorum frenos in ora
mittimus ad consentiendum nobis,
et omne corpus eorum circumferimus. Ecce
et naves cum magne sint et a ven
tis validis minentur: circumferun
tur a modico gubernaculo ubi impetus
dirigentis voluit. Ita et lingua
modicum quidem membrum est et magna
exaltat.

Ecce quantus l. ii.
ignis quam magnam silvam incen
dit. Et lingua ignis est: universitas
iniquitatis. Lingua constituitur
in membris nostris, que maculat totum
corpus. et inflammat rotam nativita
tis nostre inflammata a gehenna. Omnis
enim natura bestiarum et volucrum et
serpentium, ceterorumque domantur et do
mita est a natura humana. Lin
guam autem hominum nullus domare
potest. Inquietum malum: plena vene
no mortifero. In ipsa benedicimus
deum et patrem. et in ipsa maledici
mus homines qui ad similitudinem dei
facti sunt.

Ex ipso ore proce l. iii.
dit maledictio et benedictio.
Non oportet fratres mei hec ita fieri.
Numquid fons de eodem foramine ema
nat dulcem et amaram aquam? Numquid
potest fratres mei ficus uvas facere,
aut vitis ficus? Sic neque salsa
dulcem potest facere aquam. Quis sapiens

et disciplinatus inter vos: ostendat
ex bona conversatione operationem suam.
in mansuetudine sapientie. Quod si zelum
amarum habetis et contentiones sint in
cordibus vestris: nolite gloriari et men-
daces esse adversus veritatem. Non est
enim sapientia desursum descendens: sed
terrena. animalis. dyabolica. fer. iiij.

Agite nunc divites: plorate
ululantes in miseriis vestris.
que advenient vobis. Divitie vestre
putrefacte sunt: vestimenta vestra a ty-
neis comesta sunt. Aurum et argen-
tum vestrum eruginavit. et erugo
eorum in testimonium vobis erit: et
manducabit carnes vestras sicut
ignis. Thesaurizastis vobis iram
in novissimis diebus. Ecce merces
operariorum qui messuerunt regiones
vestras que fraudata est a vobis cla-
mat: et clamor eorum in aures domini
sabaoth introivit. In aut. R. ij.

Epulati estis super terram et
in luxuriis enutristis cor-
da vestra. In die occisionis addixi-
stis et occidistis iustum: et non re-
stitit vobis. Patientes igitur estote
fratres: usque ad adventum domini. Ecce
agricola expectat preciosum fructum

tinum terre: patienter ferens donec accipiat temporaneum et
serotinum. Patientes estote
et vos et confortate corda ves-
tra: quoniam adventus domini appropinqua-
vit. Nolite ingemiscere fratres alter-
utrum: ut non iudicemini. ecce iu-
dex ante ianuam assistit. R. iij.

Exemplum accipite fratres
exitus mali et longanimi-
tatis laboris et patientie:
prophetas qui locuti sunt in nomine domini.
Ecce beatificamus eos qui sustinue-
runt. Sufferentiam iob audistis et
et in finem domini vidistis: quoniam miseri-
cors est dominus et miserator. Ante omnia
fratres mei nolite iurare neque per
celum neque per terram: neque aliud
quodcumque iuramentum. Sit autem ser-
mo vester est est: non non. ut non
sub iudicio decidatis. Tristatur
aliquis vestrum: oret. equo
animo est et psallat. Infirmatur quis
in vobis: inducat presbiteros ecclesie et
orent super eum ungentes eum
oleo in nomine domini. et oratio fidei sal-
vabit infirmum. et alleviabit eum
dominus: et si in peccatis sit dimittentur ei.

Symon fer. ...
petrus servus et apostolus

Domine ... orate pro ...

[illegible]abidit orandi. Amicus ergo ad
[illegible] media nocte venitur ipse te
[illegible]s intelligitur. cum in media tri
[illegible] supplicare. et tres panes.
[illegible] tres intelligentias trinitatis
[illegible] vite consoletur labo
[illegible] castigare debemus. Amicus
[illegible] de via. ipse noster est animus
[illegible] totiens a nobis recedit: quo
[illegible] appetenda terrena et temporalia
[illegible] vagatur. Redit ergo celestique
[illegible] refici desiderat: cum nisi se
[illegible] supra cepit ac spiritualia
[illegible]. De quo pulchre qui pe
[illegible] diligit. non se habere quod po
[illegible] illum; quia anime post seculi
[illegible] deum suspiranti. nil preter
[illegible] nil loqui. nil iubet
[illegible] solum quod recognouit sane
[illegible] gaudium contemplari;
[illegible] plenius intuendo puerum
[illegible]. Tu autem. R. ii.

Sequitur. Et ille deintus
respondens dicit. Noli mi
[illegible] molestus esse. iam ostium meum
clausum est. et pueri mei mecum sunt
[illegible]: non possum surgere et dare
tibi. Ostium ianua diuini est intel
[illegible]gentia sermonis: quod sibi apostolus

orat aperiri: ad loquendum misterium
christi. Quod clausum est tempore famis
ubi cum intelligentia non datur. Et
illi qui euangelica sapientiam tamquam
panem erogantes. per orbem terre
predicauerunt. pueri patrisfamilias iam
sunt in secreta quiete cum domino; et
tamen orando efficitur ut accipiat
desiderans intellectum ab ipso deo. etiam
si homo desit per quem sapientia predicet.
Et ille si perseuerauerit pulsans. dico
vobis et si non dabit illi surgens
eo quod amicus eius sit: propter improbita
tem tamen eius surget. et dabit illi
quotquot habet necessarios. R. iii.

Et ego dico vobis petite et
dabitur vobis. querite et inue
nietis: pulsate et aperietur vobis.
Comparatio est a minore. Si ergo amicus
homo surgit de lecto. et dat non
amicitia sed tedio compulsus: quanto
magis dat deus qui sine tedio lar
gissime donat quod petitur. Dominus
etenim saluator noster ad celestis
regni gaudia nos peruenire desi
derans: et nos eadem gaudia a se
petere docuit. et nobis petentibus
se hec daturum esse promisit. Petite in
quit et dabitur vobis. querite et inue

nietis: pulsate et aperietur nobis.
Hec nobis sunt uba dni nri fres
kmi. magno ope ac toto et' cor
de pensanda. qr intelk regnu celor
no ociosis et uacantibz. sed pete
tib. qrentibz. pulsantibus. tand'.
inueiendu. et apiendu esse testa
tur. Petenda e ianua regni orado.
qrenda recte uiuedo. pulsanda.
pseuerando. fia. iij. i rogacoibz.
Necesse est omi pcedens diei.
fres mei ut petam' sedu
li. sine intmissione orem'. ptda
m' ante dm plorem' coram dno
qui fecit nos: ut exaudiri mea
mur: mudem' nos ab oi inqui
namto carnis et spc. Pulsemus
ifatigabili desidio etne btitudis
aures pij conditoris. nec desista
mus a ceptis pri' qz illo apiete
te taete mortis hui' eripi. ac
porta mearmur prie celestis in
gredi. Nemine sui magnitudo
languoris a qrenda salute ret
hat. pbeat magna fiduciam.
qd ipe conditor medicus nobis
fieri. ipe ad nos uenire. ipe in
firmitates nras suscipe. ut sa
naret. dignatus est. Ipe p nobis
sanguine fudit: sua pro uita
nra mortem optulit. f. ij.
Ipse conditor cotidianis nris
erratibz cotidiana confessiois
et intcessionis uitue medica
menta concessit: dices p aplm
iacobu. Confitemi alteutru pec
cata ura: et orate pinuice ut
saluemini. Ipse rogari debet.
ut pstet amonet. Ideo g' dubia
du qd petendo accipim'. qrētes
inuenim'. pulsantibz nobis.
aptur. qr nimirz fallere non
potuit ueritas q pmisit. Sz hoc
e uigilanti' intuendu e: quia
appha no dicit. ppe e dns oibz
inuocantibz eu in ueritate: si non
aliqs dm inuocare. sed no in
ueritate cognoscet. Inuocant
quippe deu in uitate. qui id hoc
qd orando dicit. uiuedo no con
tradicit: qui suas expies ob
lacuit. primo iussa illius iple
re satagunt. Hor ipe cu clama
uint. pias oones exaudiet:
hos cu de hac uita transierit.
ad salute sustollet eternam.
Sit qui dnm no f. iij.
i ueritate inuocat: quos

discipuli de morte domini. et e contra
de resurrectione letati. Mundus
autem quo nomine significati sunt
inimici. a quibus occisus est christus.
nunc utique leti sunt occiso christo.
quando sunt discipuli contristati. Mun
di quoque nomine potest malicia huius mun
di intelligi: id est hominum mundi
huius amicorum. Unde iacobus apostolus in
epistola sua dicit. Quicumque voluerit
esse amicus huius seculi: inimicus dei
constituitur. Quibus inimicus dei
filius est: ut nec eius unigenito

Deinde sub. R. prosequitur.
iungit: et dicit. Mulier
cum parit tristiciam habet: quia venit
hora eius. Cum autem pepererit iam
non meminit pressure propter gaudium
quia natus est homo in mundum.
Nec ista similitudo videtur ad
intelligendum esse difficilis. quia eius
comparacio in promptu est: eodem
ipso exponente cui dicta sunt.
Parturicio quippe tristicie: partus
autem gaudio comparatur. quod tunc
maius esse consuevit. quando non puel
la sed puer nascitur. Quod vero ait.
gaudium vestrum nemo tollet a vo
bis. quia gaudium eorum ipse est ihesus.

significatum est quod apostolus ait
resurgens a mortuis iam non
tur: et mors ei ultra non do
tur. Tu autem. Fer. ij. l. v. ebd

Et post hec vidi alium a
lium descendentem de celo
potestatem magnam: et terra ill
est a gloria eius. Et exclamavit
forti voce dicens. Cecidit. ce
babylon magna. et facta est h
no demoniorum. et custodia o
spiritus immundi. et custodia o
lucris immunde et odibilis:
de ira fornicationis eius biber
omnes gentes. et reges terre c
fornicati sunt: et mercatore
de virtute deliciarum eius diui
facti sunt. Et audivi aliam voc
celo dicentem. Exite de illa p
et ne participes sitis delicto
et de plagis eius non accipi
quoniam pervenerunt peccata eius us
celum: et recordatus est dominus iniq

Reddite illi. R. ij. tu
sicut et ipsa reddidit
et duplicate duplicia secundum
eius. In poculo quo miscuit
vobis: miscete illi duplum. Qu
glorificavit se et in deliciis fu

date illi torm̄tū et luctū. quia in
corde suo dicit. sedeo regina et ui
dua nō sum. et luctū nō uidebo.
Ideo in una die uenient plage eius.
mors et luctus. et fames. et ig
ni cōburetur. q̄ fortis ē d̄s. qui
iudicabit illam. et flebūt et plā
gent se sup̄ illā reges t̄re. qui cū ea
fornicati sūt. et in deliciis uixerūt.
cum uiderit fumū incendii eius.
longe stantes p̄pt̄ timorē tormē
torū eius dicentes. Ve. ue. ciuitas
magna babylon. ciuitas illa
fortis. q̄m una hora uenit iudiciū
tuum. Et negotiatores. P. iii. terre. Et
mercatores terre flebūt et luge
bunt sup̄ illam. q̄m merces eorū
nemo emet amplius. merces auri
et argenti et lapidis p̄ciosi. et mar
garite et byssi et purpure et se
rici et cocci. et om̄e lignū thiinū. et
omnia uasa eboris. et om̄a uasa de la
pide p̄cioso. et eramēto et ferro.
et marmore et cinamomū et a
momi. et odoramentorū et ungen
ti et thuris. et uini et olei et
simile et tritici. et iumentorū et
ouium. et equorū et redarū. et man
cipiorū et aīarū hominū. et poma

desiderii aīe tue. discesserūt a te.
et om̄a pinguia terre. et p̄clara pe
rierūt a te. et amplius illa iam
non inuenies. Fiat. iii. P. i.

Post hec audiui q̄si uocem
magnā tubarū multarū in
celo. dicentiū alleluya. Laus et
glā et uirtus deo nr̄o est. quia
uera et iusta iudicia eius sunt.
qui iudicauit de meretrice mag
na q̄ corrupit terrā in p̄stitutiōe
sua. et uindicauit sanguinē ser
uorū suorū de manibus eius. Et iterū
dixerūt alla. Et fumus eius ascē
dit in s̄cla s̄clorū. Et ceciderūt quatuor
et seniores et quatuor aīalia.
et adorauerūt deū sedentē sup̄
thronū dicentes amē alla.

Et uox de throno exiuit. P. iii.
dicēs. Laudē dicite deo
nr̄o oēs serui eius. et qui ti
metis deū pusilli et magni. Et
audiui uocē q̄si tube magne.
et sicut uocē aquarū multarū.
et sicut uocē tonitruorū mag
norū dicentiū alla. q̄m regna
uit dn̄s d̄s nr̄ omnip̄. Gaudea
mus et exultem᷒ et demus
glām ei. q̄ uenerūt nuptie

Per omne g'' hoc temp. l. iij.

Dilectissimi hec providentia let curavit. hec docuit ut dns ihc xpc non agnosceretur resuscitatus: qui vere erat et natus. et passus et mortuus. Unde discipuli qui et de cruce ruitus fuerant trepidi. et de fide resurrectionis ambigui. ita sunt roborati: ut dno in celorum eunte sublimia. non solum nulla afficerentur tristitia. sed etiam magno gaudio replerentur. cum in conspectu sancte multitudinis supra omnia celestium creaturarum dignitatem humanum generis natura conscenderet. nec ulla sublimitatis modum sine provectionis haberet. nisi etiam patris receptacula consessa illius nature copularet in filio. Tu autem dne. l. iij.

Quia ergo xpi ascensio nostra provectio est. et quo precessit gloria capitis eo spes vocatur et corporis: dignis dilectissimi exultemus gaudiis. et pia gratiarum actione letemur. Hodie enim non solum paradisi possessores firmati sumus sed etiam angelorum in xpo superna penetravimus amplius adepti per ef[...]

[...] amiseramus invidia. [...] virulentus inimicus [...] felicitate deiecit. eos sibi [...] dei filius ad patris dexteram collocavit. Cum quo vivit et regnat cum deo patre omnipotente et spiritu sancto. per omnia s. s. amen.

Expletis omnibus q. l. iiij. l. i.

[...] novum testamentum mysteriis [...] congruebant. dns noster elevatus in celum. maturius nuptias dexterum donec tempora multiplicandis ecclesie filiis divinitus prefinita peragantur. et ad iudicandos vivos et mortuos adveniat. Ad itaque redemptoris nostri conspicuum fuit in sacramenta transivit. Et ut fides fieret firmior: [...] cui doctrina successit. Hac fide ascensione dni aucta non vincula non carceres. non fames. non ignes. aut laniatus ferarum. nec exquisita supplicia terrerent. Pro hac [...] mundum non solum viri. sed etiam femine. non tantum pubescentes sed etiam tenere virgines: usque ad effusionem sanguinis decertaverunt.

Hec fides demonia. l. iii.

[...] eicit. egritudines depellit. mortuos suscitavit. Unde [...]

tot sermonib; erudiuit. atrocitate
dñice passionis expauerat. tm̄
de ascensione dñi pfecerit: ut
quicq; prius illis intulerat metū.
uerteretur in gaudiū. Totam eni
contēplatōem animi ī diuinita
te ad prīs dexterā consedentē e
rexerat. Sic g filius hoīs dei fi
lius ineffabili nō cepit eē diui
nitate pminor: qui tūs ē huani
tate longinquior. Qui aūt ascen
dentē discipulorū oculi aspicerēt.
astiterūt duo angeli: ne posset
ambigi oīa illi subiecta eē cui ab
ipo corpe natiuitatis exordio fa
mulatus seruisset angelicus.
Sicut conspiciendū. R. iiii.
xp̄m angl̄s nūciauit: sic
et editū de uirgine uox celestiū
cecinit. sicut resurrexisse a mor
tuis supnorū nūciorū testimonia do
cuerūt: sic ad iudicandū mūdū
uenturū angelorū officia declara
runt. ut intelligemus quāte pote
tis affuture sint cū iudicauerit.
cui tante ministrarūt cū iudica
retur. Exultemus itaq; gaudio spiri
tali. et libās cordis oculos ad

erigamus. sursum nostros animos de
sideria terrena nō deprimant. ad et
na pelectos prima nō occupent:
inanis uitans egressos fallaces
illecebre non retardent. Et ita a
fidelib; hec temporalia decurrantur.
ut peregrinari se ī hac mūdi ual
le cognoscant. in qua eciā si q̄da
commoda blandiuntur. nō amplec
tenda nequit. sed transeunda sunt
fortiter. In oct Ascensionis dñi. R. i.
Ascensionis dñi nr̄i ihu
xp̄i sacris et sollēpnis di
es illuxit. Exultem et letemur
ī eo. xp̄c descendit. inferi patie
tur. xp̄c ascendit. supna clare
tur. xp̄c ī ligno pependit. ī sul
tet furcies: xp̄c iacuit ī sepul
chro. uigilantur custodes. xp̄c ī
inferno. uisitetur quiescentes.
xp̄c ī celo. exultant omes gentes.
Qui humana condicione dns sepe
tibus ipo manit credentib celū
posse patere monstrauit. Et dñi
uictorem mortis ī celestia elexa
uit. uictorē causē uicens quo
sequamur ostendit. Superexcelsa
ergo celi receptū corpus imponitur.

paulo ante conclusa. ang[e]lorum ce
tibus inseritur in gremio maior
instantia mortalis natura nostre
humanitatis. Tu aut[em] d[omi]ne. R. ij.

In illo n[ost]ri generis ho[m]i[n]e nos xpi
mors purificavit. nos resurrec
tio erexit: nos ascensio sublevav
it. Post illu[m] itaq[ue] quomodo possu
mus ascendamus. et corde seq[ua]
mur illu[m] affectuq[ue] p[ro]p[ri]e. Ascen
dem[us] aut[em] si unusquisq[ue] vicia
et passiones sibi subicere studeat.
ac sup[er] eos stare consuescat. et
ex ipsis sibi gradum construat.
quo possit ad sup[er]iora ascende[re]:
elevabunt nos. si fuerint infra nos.
De viciis n[ost]ris nos scalam faci
mus: si vicia n[ost]ra calcemus.
Nam cu[m] bonitatis auctore no[n]
ascendit malicia. nec cu[m] filio vir
ginis libido atq[ue] luxuria. nec
umq[uam] ascenderunt vicia post vir
tutu[m] p[ar]ente. p[e]cc[at]a post iustum:
nec infirmitas et morbi pos
sunt ire post medicu[m]. Igitur si
intrare regnu[m] medici volum[us]:
custodiam[us] statu[m] utriusq[ue] sub
stantie. ne a[n]i[m]am nobiliorem

tiat minor: sed potius ... subli
cati corporis ... natura glo
Ascendit xpc. R. iij. ... sic
... non turbemur in
terra. Ibi sit mens et hic erit
requies. Ascendam[us] cu[m] xpo inte
rim corde: ut cu[m] dies eius
advenerit. sequamur et corpore. Si
post eu[m] desideramus ascende[re]: debe
mus vicia et p[e]cc[at]a deponere.
Omnes enim nos q[uas]i quibusda[m] co[m]pe
dib[us] p[re]munt. et p[e]cc[at]or[um] ... nos
ligare contendunt. ... cu[m] adiu
torio dei. disrumpamus ... vincula
eor[um]. Si g[ra]tia dei si fideliter. si corde. si
pie ascensione[m] d[omi]ni celebram[us].
ascendam[us] cu[m] illo et sursum corda
habeam[us]: sed ad d[omi]n[u]m. Sursu[m]
enim cor no[n] ad d[omi]n[u]m superbia vo
catur. Sursu[m] cor ad d[omi]n[u]m: refu
giu[m] vocatur. Altus est d[omi]n[u]s: hu
milias te. et venit ad te. Erigis
te: et fugit te. Humilia te p[ri]mo.
respicit ut attollat. alta a longe
cognoscit ut deprimat. Ant. vj. R. k.
In diebus illis reversi sunt ap[osto]li ih[er]oso
limam a monte qui vocatur oly
veti. qui est iuxta ih[erusa]l[e]m: sabbati

r.

cenaculum: ascenderunt in superiora. ubi
manebant petrus et iohannes. et ia
cobus et andreas. philippus et tho
mas. bartholomeus et matheus.
iacobus alphei et symon zelotes.
et iudas iacobi. Hii omnes perseuerantes
tes erant unanimiter in oratione. cum
mulieribus et maria matre ihesu. et fratribus
In diebus illis: Exsur l. ij. bus eius
gens petrus in medio fratrum dixit.
Erat autem turba hominum fere centum
uiginti. Viri fratres oportet impleri scrip
turam quam predixit spiritus sanctus per os
dauid. de iuda qui fuit dux eorum.
qui comprehenderunt ihesum: qui con
numeratus erat in nobis. et sortitus
est sortem ministerii huius. Et hic posse
dit agrum de mercede iniquitatis. et
suspensus crepuit medius: et diffu
sa sunt omnia uiscera eius. Et notum
factum est omnibus habitantibus iherusalem.
ita ut appellaretur ager ille lin
gua eorum acheldemach. hoc est a
ger sanguinis. Scriptum est enim
in libro psalmorum. Fiat commoratio
eorum deserta. et non sit qui habitet in
ea: et episcopatum eius accipiat alter.
Oportet ergo ex hiis uiris qui nobiscum

quo intrauit et exiuit inter nos
dominus ihesus incipiens a baptismate
iohannis. usque in diem qua assumptus est
a nobis: testem resurrectionis eius
nobiscum fieri unum ex istis. l. iij.
Et statuerunt duos. Ioseph
qui uocatur barsabas.
qui cognominatus est iustus. et ma
thiam. Et orantes dixerunt. Tu domine
qui corda nosti omnium. ostende quem
elegeris. ex hiis duobus unum accipe
locum ministerii huius et apostolatus.
de quo preuaricatus est iudas. ut
abiret in locum suum. et dederunt
sortes eis. Et cecidit sors super
mathiam. et annumeratus est cum
undecim apostolis. In vigilia pente
ʒ iii: dixit i. d. s. cost. S. Iohannem.
Si diligitis me: mandata mea
seruate. et ego rogabo patrem et
alium paraclitum dabit uobis. Et reliqua.
Quia spiritus sanctus. Omelia uenerabilis bede
hodie fratres karissimi. celebra
mus aduentum: debemus et ipsi
congruentem sollempnitati quam colimus.
Hoc etenim ordine tanta festiui
tatis huius digne gaudia celebra
mus: si nos quoque domino opitulante

sanctus advenire et in quibus habitare
dignetur. Ea autem solummodo ratione
adventu et illustratione sancti spiritus apti
efficimur: si et corda nostra divino
amore repleta et corpora sint domi-
nicis mandatis preparata. Unde et in
exordio lectionis huius evangelice
discipulis suis ait. Si diligitis
me mandata mea servate: Et ego
rogabo patrem et alium paraclitum da-
bit vobis. Paraclitus quippe con-
solator interpretatur. Et spiritus sanctus
recte paraclitus vocatur. quia corda fide-
lium ne inter adversa huius seculi deficiant.
celestis vite desideriis sublevat ac
recreat. Unde in actibus apostolorum cres-
cente sancta ecclesia dicitur. Et edificabatur
ambulans in timore domini: et con-
solatione sancti spiritus replebatur. R. ii.

Quod ergo ait Si diligitis me
mandata mea servate. in
ipsis quidem discipulis qui iam eum
dilexisse ac mandatis eius obe-
disse non dubitatur hodierna
die completum: qui in cenaculo illis
orantibus repente spiritus sanctus in igneis
linguis apparuit eosque et more
plurium linguarum diversitate docuit: et in

roboravit. Habebat autem et prius
paraclitum ipsum videlicet dominum secum in
carne commorantem. cuius et miraculorum
dulcedine et opere predicationis ne isti
telum persecutionis scandalizari posset
erigi et confortari solebat. R. iii.

Verum quia ille post resurrec-
tionem ascendens in celum eos
corporaliter deseruit quibus tamen presentia
divine maiestatis numquam defuit. recte
de hoc paraclito idest spiritu sancto subiun-
xit ut maneat vobiscum in eternum.
In eternum namque manet cum sanctis quos
et in hac vita semper invisibiliter illu-
strat: et in futuro ad contemplandam
perpetuo speciem sue maiestatis intro-
ducit. Sed et nos fratres karissimi si Christum
per fidem diligimus. ita ut eius dilectionis
veritatem mandatorum eius observatione
probemus. Rogabit etiam pro nobis
patrem: et alium paraclitum dabit nobis
pater. Rogabat patrem per humanitatem:
qui dabit cum patre per divinitatem.
Neque enim putandum est quia ante pas-
sionem suam tantummodo pro ecclesia roga-
vit. et non etiam nunc post ascensio-
nem roget: cum de illo dicat apostolus.
Qui est ad dexteram dei: qui etiam

In ill. t.: Dixit i. d. s. Pentecost. S. Iohem.
Siquis diligit me: sermonem meum
servabit. Et pater meus diliget eum:
et ad eum veniemus. et mansionem
apud eum faciemus. Et r. Omelia beati
Libet fratres karissimi. evangelice Gregorii pape.
verba lectionis sub brevitate
transcurrere; ut post diutius liceat
in contemplatione tante sollempnitatis
immorari. Hodie namque spiritus sanctus
repentino sonitu super discipulos
venit; mentesque carnalium in sui amo
rem permutavit. Et foris apparen
tibus linguis igneis. intus facta sunt cor
da flammantia. quia dum deum in ignis
visione susceperunt: per amorem suavi
ter arserunt. Ipse namque spiritus sanctus
amor est. Unde et Iohannes dicit. Deus
caritas est. Qui ergo mente integra
deum desiderat; profecto iam habet quem
amat. Neque enim deum posset quis
diligere: si eum quem diligit non haberet.
Sed ecce si unicuique. L. ii.
vestrum requiratur an diligat
deum: tota fiducia et secura mente
respondet. Diligo. In ipso autem
lectionis exordio audistis: quid veritas
dicit. Siquis diligit me: sermonem

exhibitio est operis. Hinc in epistola
sua idem Iohannes dicit. Qui dicit
diligo deum et mandata eius non cus
todit; mendax est. Vere enim deum diligi
mus: si mandata eius ... mus
vere diligimus: si a nostris ... vo
luptatibus coartamus. Nam qui
per illicita adhuc desideria defluit.
profecto deum non amat. quia ei in volun
tate sua et contradicit. Et pater
meus diliget eum. et ad eum venie
mus. et mansionem apud eum facie
mus. Pensate fratres karissimi quanta
sit ista sollempnitas. habere in cordis
hospitio adventum dei. Certe si
domum vestram quisquam dives ac pre
potens amicus intraret. omni festi
nantia tota domus mundaretur:
ne quid fortasse esset quod oculos
amici intrantis offenderet. Ter
gat ergo sordes pravi operis qui deo
preparat domum mentis. L. iii.
Sed videte quid veritas di
cat. Veniemus et mansionem
apud eum faciemus. In quorundam etenim
corda venit. sed mansionem non
facit: quia per compunctionem quidem dei
respectum percipiunt. sed ... tempore

obliuiscuntur. sicque ad superna pa-
tria redeunt; ac si hec minime pla-
cuisset. Qui ergo deum non diligit. qui
eius mandata custodit. id est cuius corde dominus
et uenit. et mansionem facit; quasi
enim amor penetrat diuinitatis.
ut ab hoc amore temptationis tempore
non recedat. Ille ergo non amat: cuius
uelut mentem delectatio praua
ex consensu non superat. Nam tanto
quisque a superno amore disiungitur.
quanto inferius delectatur. Unde et
adhuc subditur. Qui non diligit
me: sermones meos non seruat.
Ad nos metipsos fratres karissimi intro-
rsus redite. si tamen uere amatis
exquirite. Nec tamen sibi aliquis cre-
dat: quicquid sibi animus sine operis
attestatione respondit. De dilectione
conditoris. lingua mens et uita
requiratur. Nunquam est amor dei
ociosus. Operatur enim magna si
est. si autem operari renuit amor
non est. Tu autem domine. Feria ii. lectio.
In illo tempore. Dixit iesus discipulis suis. Sic Secundum Iohannem
deus dilexit mundum. ut filium suum
unigenitum daret: ut omnis qui cre-
dit in ipsum non pereat: sed habeat uitam

Notandum quod eadem de filio dei uni-
genito replicat. que de filio ho-
minis exaltatio premiserat dicens:
ut omnis qui credit in ipsum non pereat;
sed habeat uitam eternam. Presertim idem
conditor et redemptor noster dei filius
ante secula existens. filius hominis factus
est in fine seculorum. ut qui per diuini-
tatis sue potentiam nos creauerat.
ad fruendam uite perhennis beati-
tudinem. ipse per fragilitatem humanita-
tis nostre restauraret. nos ad reci-
piendam quam perdideramus uitam. Sequitur
autem. Non enim misit deus filium suum in
mundum. ut iudicet mundum uideret:
sed ut saluetur mundus per ipsum. Er-
go quantum in medico est: sanare
uenit egrotum. ipse autem se interi-
mit. qui precepta medici seruare
Venit salua- R. ii. non uult.
tor in mundo. Quare salua-
tor deus est mundi. nisi ut saluet
mundum: non ut iudicet mundus. sal-
uari non uis ab ipso. ex te iudica-
beris. Vide quid ait. qui credit
in eum non iudicatur. Qui autem
non credit. quid dicturus putas.

[illegible]
apparuit iudicium: sed iam ibi est iu-
dicium. Novit enim dominus qui sunt eius.
Novit qui permaneant ad coronam. qui
permaneat ad flammam. Novit in archa
sua triticum. novit paleam. novit se-
getem. novit zizania. Iam iudicatus
est qui non credit. Quare iudicatus?
Quia non credit in nomine unigeniti dei.
Hoc est autem iudicium. quia R. iij.
lux venit in mundum. et dilexe-
runt homines magis tenebras quam
lucem. erant enim opera eorum mala. Fra-
tres mei. quorum bona opera invenit
dominus? [illegible]. Quorum enim opera mala inve-
nit. Quomodo ergo quidam fecerunt veri-
tatem. et venerunt ad lucem? Etenim hoc
sequitur. Qui autem facit veritatem venit
ad lucem: ut manifestetur opera
eius que in deo facta sunt. Quomodo ergo
quidam bonum opus fecerunt ut veni-
rent ad lucem: id est ad christum. Qui
confitetur peccata sua. et accusat peccata
sua. iam venit ad lucem: cum deo
pactum fecit. Lux et dies christus est.
Patris ignoscere reis. Sed agnoscere
tibi ignoscere. punire aut defende-
re se: et unios se iudices. et
[illegible]

ilic o. s. Amen amen dico vobis
qui non intrat per ostium in ovile o-
vium. sed ascendit aliunde. ille fur
est et latro. Qui autem intrat per ostium:
pastor est ovium. Fr. iiij. Omelia bea[illegible]
Dominus de grege suo [illegible] Aug.
ostio quo intravit [illegible]
le: similitudinem posuit in hac [illegible]
lectione. Dicat ergo paganus. Bene vivi-
mus. Si per ostium non intrant:
quid eis prodest? unde gloriantur.
Ad hoc enim debet unicuique prodesse
bene vivere. cui non datur sem-
per vivere? Quia nec bene vivunt [illegible]
sunt: qui finem bene vivendi vel ce-
citate nesciunt. vel inflatione con-
tempnunt. Non est autem cuiquam spes
vera et certa semper vivendi. nisi
agnoscat vitam que est christus. et per ia-
nuam intrat in ovile. Querunt [illegible]
plerique homines tales persuadere homi-
nibus ut bene vivant et christiani non sint.
Per aliam partem volunt ascendere. rape-
re et occidere: non ut pastor conservare
et salvare. Tu autem domine. R. [illegible]
Fuerunt quidam philosophi de vir-
tutibus et viciis subtilia mul-
ta tractantes. dividentes. diffinientes

ad imperium domini curata. carnem ostendit;
a concupiscentie sue feruore per conti-
nentie precepta frenatam. Omnis enim
amaritudo et ira et indignatio.
et clamor et blasphemia super in-
mundi furor est. Curauit. R. ij.
Fornicationem uero et inmunditiam.
et libidinem. concupiscentiam
malam. et auariciam que est simu-
lachrorum seruitus: febrem hec omnia
et hiis similia humane nature pos-
sumus accipere. a quibus quamdiu anime
fidelium tenentur egritudine tamquam
oppresse sunt: ut nequaquam digne
deo quid boni operis ualeant exhi-
bere. Unde necesse est. ut ad uerum
medicum confugiant animarum. Christum do-
minum nostrum. quisque se molestia
huius egritudinis fatigari cognoscit.
recurrat ad ecclesiam. ostendat egritu-
dinem medico: idest confiteatur domino
peccata sua. penitentiam agat malorum
que fecit. petat a domino indulgentiam.
roget sibi pro omnibus esse sanctos et iu-
stos uiros in ecclesia: ut ueram perpetue
sanitatem anime mereatur. R. iij.
Et rogauerunt illum pro ea. Et
stans super illam imperauit fe-
bri: et dimisit illam. Modo sal-
uator rogatus. modo ultro curat
egrotos. ostendens contra prauorum pas-
siones precibus fidelium semper annuere.
et ea que ipsi minime intelligunt in se.
uel intelligenda dare. uel etiam non
intellecta dimittere. iuxta quod psalmi-
sta postulat dicens. Delicta quis in-
telligit ab occultis meis munda
me. Et continuo surgens ministra-
bat illis. Naturale est febricitantibus
incipiente sanitate lassescere et egrota-
tionis sentire molestiam. Verum sani-
tas que domini confertur imperio simul tota
redit. nec solum ipsa redit. sed et tan-
to robore comitante ut eis continuo
qui se adiuuerant ministrare suffi-
ciat. Et iuxta legis tropologiam.
membra que seruierant inmunditie ad
iniquitatem ut fructum facerent mor-
tis: seruiant iustitie in sanctificatio-
nem. T. In festo sancte Trinitatis.
Credimus sanctam. R. i.
trinitatem idest patrem
et filium et spiritum sanctum.
unum deum omnipoten-
tem. unius substantie. unius essentie.
unius potestatis. creatorem omnium crea-
turarum: a quo omnia. per quem omnia.
in quo omnia. Credimus patrem a se

metipso non ab alio. filium a patre geni
tum deum uerum de deo uero. lumen ue
rum de lumine uero. non tamen duo lu
mina. sed unum lumen: spiritum sanctum
a patre et filio equaliter procedentem. con
substancialem et coeternum patri et filio.

Pater est plenus deus. R. ij.
in se. filius plenus deus a patre
genitus: spiritus sanctus plenus deus a patre
et filio procedens. Non autem tres deos
dicimus. sed unum deum omnipotentem:
eternum inuisibilem incommutabilem.
qui totus ubique est. totus ubique pre
sens. et non in partes diuisus. sed to
tus in omnibus: non localiter. sed pote
cialiter. qui sine mutacione sui mu
tabilia cuncta creauit; et crea
ta gubernat semper manens quod est.

Huic nichil accidens. R. iij.
esse potest: quia simplici diui
nitatis nature nichil addi uel
minui potest: quia semper est quod est.
cui proprium est cui sempiternum est.
cui idem est esse et uiuere et intelligere.
et hec tria unus deus et idem deus
et dominus. uera sempiternaque trinitas
in personis. uera et sempiterna uni
tas in essencia: quia unus est substan
cia pater et filius. et spiritus sanctus.

Hec uero sancta trini R. iiij.
tas. nichil est maius in
tribus personis. similiter nominatus q[illegible]
in una qualibet persona. semel pre
dicta. quia unaqueque persona p[illegible]
ua est substancia in se: non tamen [illegible]
substancie. sed unus est deus. una sub[illegible]
una potencia. una eternitas. [illegible]
magnitudo. una bonitas. [illegible]
filius et spiritus sanctus. Nec aliud pa[ter]
in natura quod filius. uel spiritus sanctus.
nec aliud filius uel spiritus sanctus. quam
pater in natura: quibus est una …

In patre manet. R. v. … natura …
eternitas. in filio equalitas. in
spiritu sancto equalitatis eternitatis
connexio. Unum omnes in sua et e[s]
sencia: omnipotencia deitate …
tur autem sancta trinitas inseparabilis
est in sua. ita inseparabilis est
operibus. quamuis quedam que tel…
quibusdam personis specialiter conue[ni]
ant. sicut patris uox que de celo so
nuit super christum baptizatum et ad
filium pertinet humanitatis suscep
tio. et spiritus sancti persone congruit …
li columba. in cuius specie spiritus sanctus
descendit; super eundem filium se
cundum hominem baptizatum.

Konungz Mättz arff och egit. Nådendals
Closter Godz. Biscops och prebende
Lanboiwer Aro Anno …
1558

Ad insinuandam [illegible] · L · iii ·
Ueritatem dominice resurrec
tionis notandum nobis est quid
lucas referat dicens. Et conves
cens precepit eis ab ierosolimis
ne discederent. Et post pauca.
Uidentibus illis elevatus est et nu
bes suscepit eum ab oculis eorum.
Notate verba: signate misteria. Con
vescens elevatus est. Comedit et
ascendit, ut per effectum videlicet come
stionis veritas pateret carnis.
Marcus vero priusquam dominus ascen
dit. eum de cordis atque incredulita
[illegible]ta increpasse discipu
los commemorat. Qua in re quid
[illegible]ndum est. nisi quod idcirco dominus
tunc discipulos increpavit. cum
corporaliter reliquid. ut verba que
recedens diceret in cordibus audientium
arctius impressa remanerent. In
crepata igitur eorum duritia: quid
ammonendo dicat audiamus.
Euntes in mundum universum predicate
evangelium omni creature. Lc.
Numquid fratres mei · L · iii ·
sanctum evangelium vel insen
satis rebus · vel brutis ania
libus fuerat predicandum: ut de eo
discipulis dicatur predicate omni
creature. Sed omnis creature no[mine]
signatur homo. Habet namque esse c[um]
lapidibus: vivere cum arbori[bus]
sentire cum animalibus: intelligere c[um]
angelis. Si igitur commune habet aliquid c[um]
omni creatura homo: iuxta aliquid o[mnis]
creatura homo. Omni igitur creatu[re]
predicatur evangelium · cum soli ho[mini]
predicatur. qui ille videlicet docetur [illegible]
quem intra cuncta creata sunt. et
quo omnia per quandam similitudinem ali[e]
na non sunt. Potest etiam omnis cre
ature nomine · omnis gentium natura
signari. Ante etenim dictum fuera[t]
in viam gentium ne abieritis. N[unc]
autem dicitur. Predicate evangelium o[mni]
creature. ut scilicet prius a iudeo
rum predicatio tunc nobis in a[diu]
torium fieret. cum hanc illa ad d[am]
nationis sue testimonium sup[erbe]
repulisset. T. Fer. vi. L. i.
Hodierna die dilectissimi
fratres. deo [illegible]
[illegible] sociati. Hodierna
humanum genus celeste [illegible]
ruisse cognoscitur. Hodi[e]
[illegible] dissolu[illegible]
Hodie nobis pax [illegible]

ta est. quam numquam sperabat posse conte
di. Nam quae spes erat deum velle
humane reconciliari nature.
Non quia crudelis dominus: sed quia con
tumax est servus. Vis audire
quid meo iudicio deus. ad commotionem
provocatus est: Delebo inquit ho
minem quem feci a facie terre. In tan
tum genus humanum pessime conver
sabatur. ut ipsius terre habitatione
...ue separetur. Sed nos qui et terra
...debamur indigni. hodie eleva
...sumus ad celum. et celorum transcivimus
...nes: et ipsa sede regali decora
...mur. Et natura tamen cuius causa che
rubim servabat paradisum: a che
...summo tamen honore suscepta est.

Deus nobis iuste irasc. R. ij.
cebatur: et nos contemp
...nemus iratum. Et se medium
...ingessit. sedavit iurgium. Et
multa fecit. multa sustinuit. ut
...icum reconciliaret: et amicum
...et qui iusto tempore fuerat ini
...cus. Et horum omnium unitatem ho
...ius dies maxima fuit. Et tamquam
...nitas nostre nature deo dedit
...nt de segetibus decoctis si quis
...tas spicas obtulerunt deo.

omnis campus reportare bene
dictione prospiciemus: sic et ipse per
illud corpus fecit nostram benedici
naturam. Igitur nostre nature pri
mitias obtulit patri filius. et ob
latum donum miratus est pater: quod et
tanta dignitas offerebat. et quod
offerebatur. nulla macula fedaba
tur. et suis manibus suscepit ob
latum. et sue sedis esse participem. et
quod plus est: ad partem sue dextere collo

Cognosca R. iij. cavit.
mus quis est ille qui au
divit sede ad dextram meam: que
natura est cui deus dicit. esto
mee particeps sedis. Illa natura
est quae audivit. terra es et in terram
ibis. Non enim ad omnem gloriam celos
transisse suffecerat. non tamen ange
lis stare: sed celos transivit.
Super cherubim ascendit. ultra sera
phim elevatur. nec ante steterit ni
si sedem dominicam meruisset. Vide
quo spatio celum separatur a terra. quanto
terra quanto ab inferis. et ipsum celum
quanto ab altiore celo. et altiore
ab angelos quantum spacium est ad
archangelos: ad superiores etiam
potestates ad ipsam quoque do

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis parabolam hanc. Homo quidam erat dives, qui induebatur purpura et bysso: et epulabatur cotidie splendide. Et reliqua.

Omelia beati Gregorii pape.

Quem fratres karissimi quem dives iste qui induebatur purpura et bysso, et epulabatur cotidie splendide, nisi iudaicum populum designat, qui cultum vite exterius habuit: qui accepte legis deliciis ad nitorem usus est non ad utilitatem? Quem vero lazarus ulceribus plenus nisi gentilem populum figuraliter exprimit. qui dum conversus ad deum confiteri peccata sua non erubuit huic vulnus in cute fuit. In cutis quippe vulnere virus a visceribus trahitur: et foras erumpit. Quid

l. viij.

est ergo peccatorum confessio, nisi quedam vulnerum ruptio? Quia peccati virus salubriter aperitur in confessione. quod pestifere latebat in mente. Vulnera enim cutis in superficie trahunt humorem putredinis. Et confitendo peccata quid aliud agimus nisi malum quod in nobis latebat aperimus? Sed lazarus vulneratus cupiebat saturari de micis que cadebant de mensa divitis et nemo illi dabat: quia gentilem quemque ad cognitionem legis admittere superbus ille populus despiciebat. Qui dum doctrinam legis non ad caritatem habuit, sed ad elationem quasi de acceptis opibus tumuit. Et quia ei defluebant verba de scientia: quasi mice cadebant de

l. ix.

mensa. Et contra iacentis pauperis vulnera lingebant canes. Nonnumquam solent in sacro eloquio per canes predicatores intelligi. Canum etenim lingua vulnus dum lingit curat. Quia et doctores sancti dum in confessione peccati nos instruunt: quasi vulnus mentis per linguam tangunt. Et quia nos loquendo a peccatis eripiunt: quasi tangendo vulnera ad salutem reducunt. Quia enim canum nomine predicatorum lingua signatur: domino per psalmistam dicente. Lingua canum tuorum: ex inimicis ab ipso.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis.

Dominica ij. Secundum lucam.

similitudinem hanc. Homo quidam fecit cenam magnam et vocavit multos. Et misit servum suum hora cene dicere invitatis ut venirent.

l. vij.

Quis iste homo. amb[rosius] vel gg pp'
est fratres karissimi. nisi ille de quo
per prophetam dicitur. Homo est et quis cog
noscet eum? Qui fecit cenam magnam.
qui sacietatem nobis interne dulcedinis
preparauit. Qui uocauit multos. quia pau
ci ueniunt: quia non numquam ipsi qui ei per fi
dem subiecti sunt: eterno eius conuiuio male
uiuendo contradicunt. Misit seruum
suum hora cene: dicere inuitatis ut
uenirent. Quid est hora cene. nisi fi
nis mundi? In quo nimirum nos su
mus. sicut iam dudum paulus testa
tur dicens. Nos sumus in quos
fines seculorum deuenerunt. Tu autem. lectio viij.

Si ergo hora cene iam est cum uoca
mur: tanto minus nos excu
sare debemus a conuiuio dei: quan
to propinquasse iam cernimus finem
mundi. Quo enim pensamus quod nichil
est quod restat: eo debemus pertimescere
ne tempus gratie quod presto est pereat.
Ideo autem hoc conuiuium dei non prandium
dicitur. sed cena nominatur. quia post
prandium cena. post cenam nullum con
uiuium restat. Et quia extremum dei conui
uium nobis in extremo preparabitur:
rectum fuit ut hoc non prandium.
sed cena uocaretur. Tu autem. lectio ix.

Pater familias ad inuitandum
mittitur. nisi predicatorum ordo sig
natur? De quo uidelicet ordine quamuis
indigni nos existimus. quamuis pec
catorum nostrorum pondere grauemur:
et nos tamen in hiis diebus sumus. Et
tamen de edificatione uestra nobis aliquid
loquor: hoc est ago. Summus sum famu
patrisfamilias. Cum uos admoneo
ad contemptum seculi inuitare uos uolo
ad cenam dei. Nemo me ergo in hoc i
loco despiciat. Et ad inuitandum ne
quaquam dignus appareo: sed tamen mag
ne sunt delitie quas promitto. Tu autem.

In illo tempore. Erant. Dominica iij. secundum lucam.
appropinquantes ad ihesum publicani
et peccatores ut audirent eum. Et mur
murabant pharisei et scribe: di
centes. quia hic peccatores recipit. et
manducat cum illis. Et reliqua. greg[orius].

Audistis ex lectione euangelica pp'
fratres mei. quia peccatores
et publicani accesserunt ad recep
torem nostrum: et non solum ad colloquen
dum. sed etiam ad conuescendum recep
ti sunt. Quod uidentes pharisei dedig
nati sunt. Ex qua re colligite: quia
uera iustitia compassionem habet.
falsa uero iustitia dedignationem.

[illegible] Register pro Anno 6 [illegible]

in ecclesia habes [illegible]. Unde dominus ihesus
corpus et sanguinem suum eis
rebus commendavit que unum
ex multis collecte ad unum aliquid rediguntur.
Namque aliud in unum ex multis granis
conficitur. et aliud ex multis
acinis in unum confluit. R. viij.

Denique iam exponit quomodo
id fiat quod loquitur. et quid
sit manducare corpus eius. et san-
guinem eius bibere. Qui manducat
carnem meam et bibit meum sangui-
nem in me manet et ego in eo.
Hoc est ergo manducare illam es-
cam et illum bibere potum. in Christo
manere. et illum manentem in se
habere. Ac per hoc qui non manet
in Christo. et in quo non manet Christus.
procul dubio non manducat carnem
eius spiritualiter. licet carnaliter et
visibiliter premat dentibus sacra-
mentum corporis et sanguinis Christi.
sed magis tante rei sacramentum
ad iudicium sibi manducat et
bibit. quia immundus presumpsit ad
Christi accedere sacramenta. que aliquis
non digne sumit nisi qui mundus
est. de quibus dicitur. Beati mundo corde
quoniam ipsi deum videbunt. R.

Sicut misit me inquit vivens pater et ego vivo propter
patrem. Et qui manducat me et ipse
vivet propter me. Non enim filius par-
ticipatione patris fit melior qui natus
est equalis. sicut participatione unitatis
corporis et sanguinis quam
illa manducatio potatioque sig-
nificat. efficit nos meliores.
Vivimus ergo nos propter ipsum mandu-
cantes eum id est ipsum accipientes
eternam vitam quam non habemus ex
nobis. Vivit autem ipse propter patrem
missus ab eo. quia semetipsum exi-
nanivit factus obediens usque ad
lignum crucis. Sicut misit me
inquit pater et ego vivo propter patrem.
Et qui me manducat. et ipse vi-
vet propter me. R. Ac si diceret. Et ego
vivo propter patrem. id est ut ad illum
tamquam ad maiorem referam vitam.
et ad maiorem referam vitam meam.
exinanitio mea fecit in qua me
misit. Ut autem quisque vivat propter
me participatio facit. hoc est quod
manducat me. Ego itaque humi-
liatus vivo propter patrem. sed ille
erectus vivit propter me.
[illegible]

est equalis patri. sed eciam in quantum minor factus est patre. de qua etiam supra dixit. Sicut pater habet vitam in semet ipso: sic dedit filio habere vitam in semet ipso. Legenda per octavam.

Xpc panis est de quo qui manducat: vivit in eternum. De quo ipsemet dixit. Et panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. Determinat quomodo sit panis non solum secundum verbum quo vivunt omnia: sed secundum carnem assumptam pro mundi vita. Humana enim caro que erat peccato mortua: carni mundi unita incorporata vivit tamen illa essentia de spiritu eius. sicut vivit corpus de suo spiritu. Qui vero non est de corpore christi: non vivit de spiritu. Corpus et sanguinem christi dicimus illud: quod de fructibus terre acceptum et prece mistica consecratum, recte sumimus ad salutem spiritualem: in memoria dominice passionis. Quod cum per manus hominis ad illam visibilem speciem perducatur: non sanctificatur ut sit tam magnum sacramentum nisi operante invisibiliter spiritu sancto: cum hec omnia que per corporales motus in illo opere fiunt deus operetur. Hoc est sacramentum pietatis: et est signum unitatis et vinculum caritatis.

Qui vult vivere accedat et credat. et in corpore huius cibum et potum pro sua societate vult intelligi corpus suum et membrorum suorum. quod est ecclesia in predestinatis. Hoc est quod dicimus quod omnibus modis approbare contendimus sacrificium ecclesie duobus effici duobus constare visibili elementorum specie et invisibili domini nostri ihesu christi carne et sanguine. et sacramento et re sacramenti: id est corpore christi. Sicut christi persona constat et conficitur de deo et homine: cum ipse christus verus sit deus et verus homo. Quia omnis res illarum rerum naturam et veritatem in se continet. ex quibus conficitur. Conficitur autem sacramentum ecclesie duobus, sacramento et re sacramenti: id est corpore christi. Est igitur sacramentum et res sacramenti: idem corpus christi. Caro eius est quam forma panis opertam in sacramento accipimus. et sanguis eius quem sub vini specie ac sapore potamus. Caro videlicet est carnis. et sanguis est sacramentum sanguinis. Carne et sanguine utroque invisibili intelligibili spirituali: significatur visibile corpus domini nostri ihesu christi. et palpabile plenum gratia omnium virtutum

Arlige Rentan af S. Nolsjis wirmo
och Wemo Sochnar pro anno
1 5 6 0

strata e. Sane utraque refectio i
monte celebrata est. ut aliorum euan
gelistarum narracio declarat. que ue
usque scrip[illegible]menum terra itel
lecta. altitud[illegible]bus celestium p
ceptorum maneat et pinnorum utraque
altitudine xpi qui e mons domus
dni in uertice moncium. testante uo
ce pdicat. Qui ei edificata superse
curitate sine domum dei ide ecciam.
in alta bonorum extollit opum. et nunc
tis manifestam gentibus exhibet.
ipe hanc ab infimis delectacionibus
abstractam. pane celesti reficit: atque
ad appetitum superne suauitatis da
to pignore cibi spiritualis accendit.
Turba uos triduo dnm. R. ix.
pter sanacionem infirmorum
suorum sustinet: tum electi quique fide
sce trinitatis lucidi. dno pro suis suo
rumque peccatis atque uidelicet languoribus
pseuerati instancia supplicant.
Ite triduo turba dnm sustinet:
qm multitudo fidelium peccata que pe
trauit per penitenciam declinans ad dnm
se in ope in loquicione atque cogita
cione conuertit. Quos dimittere dns
ieiunos in domum suam non uult.
ne deficiant in uia: quia uidelicet con

Anders
math
Estill
nilk
Collatio
verdi

usi peccatores [illegible] uia defi
ciunt. [illegible]
sce pabulo [illegible] lac
sent in huius peregrinacione [illegible] manere:
pascendi sunt sacra ammonicione. In
ill tpr. Dixit i. Dñc. viii. S math.
c. 8. Attendite a falsis prophetis q
ueniunt ad uos in uestimentis o
um. intrinsecus autem sunt lupi rapaces.
Quod pau. Origenis. Ex [illegible]
lo super speciosa et lata uia
dns nominauit: hoc nunc agnus fal
sos pphetas ondit. per quos multi in
pdicionem abhominabilem abierunt. qui
primo in iudea multi apparuerunt: et
uno pdicia sua totum mundum reple
uerunt. Sed illi qui pri falsi pphe
fuerunt. uerissimos dni pphetas ad
mortem psequuti sunt: sicut ieremiam
et michea: aliosque multos. Isti
autem falsi pphe et falsi xpiani qui
nunc sunt. ueraces xpianos sine
intermissione psequuntur. et opprimunt: ali
quando si detur copia. etiam gladiis si
ne intermissione aut suis prauis
moribus et exemplis corrumpunt.
Ideo omnes pudentes dns adhor
tatur e dicens. Attendite a falsis
prophetis. In aliud dne. R. viii.

Attendite diligentius. obser
uate cautius. ut nō seduca
mini. ut nō circūuemamini: ut nō
fallamini. Attēdite ergo hoc ē consulite.
q̄ nō sūt oues sed lupi ī uestimētis
ouiū. qui nō sūt religiosi. sꝫ religio
si ī figura religiositatis. q̄ nōie so
lū sūt xp̄iani. sed ūitate uantxp̄i
anorū psequutores. Attēdite ergo a fal
sis ap̄lis qui ueniūt ad uos ī uesti
mētis ouiū: intrinsecus autē sūt
lupi rapaces. Ipos autē btūs ap̄ls
ad ephesios. loquēs designat dicēs
Scio enī inquit. qđ post discessum
meū introibūt uos lupi rapaces:
lupi graues. Tu autē dn̄e. R. xc.

Lupi uō graues nōiantur.
Qōes infideles heretici. qui gra
uit̄ etiam fr̄ēm opprimūt ⁊ pse
quūtur. uel molestare frequētāt. qui
sine ira rape et conturbare nō de
sinūt. Aliqn̄ etiā pecunie terrūnt
aliene. aliqn̄ uō in ipos pecunia
rū dn̄os. multomagis satagunt
aīas rape. et secū miserabiliter
ī pditione deduce. Et uestimētū
ouiū hr̄e dicuntur q̄ nomē hnt
xp̄ianitatis. uel q̄ assimilant se
ministris iusticie. figurā religio
nis mentientes. Quia xp̄ianū itaqꝫ
nomē mltos seduce nitūtur: dl̄
cibꝫ sermonibꝫ nullus scandalū
inferentes. Dn̄c. xc. s. lucam.

In illo t̄. Dixit ih̄c d. s. pabolā hanc.
Homo quidā erat diues. qui ha
bebat uillicū. Et hic diffamatus
est apud illū: q̄i dissipasset oīa
bona illius. Et rel. btī jeronimi.

Uillicus ppriē uille gubnator
est. yconomus autē tam pecu
nie quā frugū et oīm q̄ dn̄s pos
sidet dispensator est. Iste ergo dispē
sator. accusatus est apud dn̄m su
ū. qđ dissipasset sb̄am eius. Et uoca
to dixit. Quid hoc audio de te:
redde ratiōem dispēsatōis. neqꝫ
ē ultra ī ea dispēsabis. Qui dixit
in semetipo. Quid facia. q̄ dn̄s
meus aufert a me uillicatoēm: fo
dere nō ualeo: mēdicare erubes
co. Sꝫ dispensator iniq̄ mamone
dn̄i uoce laudatur. qđ de re iniq̄
sibi iusticiā ppauit. et passus
dispendiū dn̄s. laudat dispensa
toris prudēciā. qđ aduersus dn̄m
quidē fraudulent̄. sed p se prudē
ter egit. quātomagis xp̄c qui nul
lū potest sustinē dampnū ⁊ pnus

et multi alii prophete uiderunt gloriam
domini. qui propterea uidentes sunt appel
lati: sed hii omnes a longe aspici
entes et salutantes per speculum in enig
mate uiderunt. Tu autem. R. viii.

Apostoli autem in presentia habentes domi
num uescentesque ei et quod uoluis
sent interrogando discentes: nequaquam
per angelos aut uarias uisionum
species opus habebat doceri. Et ecce
quidam legisperitus surrexit temptans
eum, et dicens. Magister quid faciendo
uitam eternam possidebo? Legisperitus qui
de uita eterna dominum temptans interrogat:
occasione ut reor temptandi de ipsis
domini sermonibus presumpsit. ubi ait.
Gaudete autem quod nomina uestra scripta
sunt in celo. Sed ipse sua temptatione
declarat quam uera sit illa domini confessio.
qua patri loquitur: quod abscondisti
hec a sapientibus et prudentibus: et reue
lasti ea paruulis. Tu autem. R. ix.

Et ille dixit ad eum. In lege quid
scriptum est? quomodo legis?
Ille respondens dixit. Diliges do
minum deum tuum ex toto corde tuo.
Quod legisperitus respondit, profecto
nobis saluator iter uite celestis
ostendit: cui primo de dilectione dei et
proximi legis scripta proponenti dixit,
recte respondisti. hoc fac et uiues.
Deinde post inductam parabolam. respon
ti illum fuisse proximum uulnerato. qui fe
cit misericordiam in illum. adiecit. Vade et
fac similiter. id est tali nunc studio pro
ximum tuum necesse habentem dilige. et sus
tentare memento. apertissime declarans
solam esse dilectionem. et ipsam non labio
tenus ostentatam. sed operis exercitio proba
tam. que perpetuam ducat ad uitam. Tu
autem. Cum iret. Dominica xiiii. secundum lucam.

Ihesus iherosolimam transibat per mediam sama
riam et galyleam. Et cum ingrederetur
quoddam castellum. occurrerunt ei decem
uiri leprosi. Et reliqua. Omelia uenerabilis bede.

Leprosi non absurde intelligi
possunt. qui scientiam uere fidei
non habentes. uarias doctrinas profitentur
erroris. Non enim uel abscondunt im
peritiam suam. sed pro summa peritia proferunt
in lucem et iactantia sermonis ostendunt.
Nulla porro falsa doctrina est: que
non aliqua uera intermisceat. Vera ergo fal
sis indocte permixta. in una disputa
tione uel narratione hominis. tamquam in
unius corporis colore apparentia. signi
ficant lepram. tamquam ueris falsisque
colorum locis humana corpora uariantem

sig[illegible] R. viij.

H[illegible] erat in
[illegible]
no damnose [illegible]
apte subiugit. [illegible]
ge. et leuaue[illegible]
[illegible]
[illegible]oriant.
[illegible]asse signi
[illegible] sacrame[illegible]
uocete. [illegible]innocentem p
[illegible] ad formam
[illegible] sequitur.
Nos ergo ut uideat [illegible] ordite
uos [illegible]. Et sum est om[illegible].
[illegible] In eius: R. ix.

N[illegible] eorum quibus hec [illegible]
[illegible] sunt. Inuen
tur [illegible] sanationes. nisi lepro
sos. [illegible] signi
[illegible] quod
est [illegible] omnes
[illegible] ue
et [illegible]. Et quicq[ue]
ul' [illegible] ul' [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ad [illegible]

quē accepit ostendat. Cetera uero uaria
tamque ualitudines et qui interiora
aīe atque sensuum per scripturam m[illegible] in
conscientia et intellectu dn̄s sanat et
corrigit. In ca. Dō[m]i[n]ic[a] xv. S[ecundu]m math[eum].

In ill[o] t[empore]. Dixit i[esus] d[iscipulis] s[uis]. Nemo potest
duobus dn̄is seruire. Aut enim
unum odio habebit. et alium diliget.
Aut unum sustinebit. et alterum co
temptnet. Et r[eliqua]. Om[elia] b[ea]ti Jeronimi.

Mammona sermone syriaco di
uicie nuncupantur. Non po
testis deo seruire et mammone.
Audiat hoc auarus. audiat h[oc]
qui [illegible]nio christiano
nō posse simul diuiciis et christo se
ruire. Et tamen non dixit qui habet di
uicias: sed qui seruit diuiciis.
Qui enim diuiciarum seruus est:
diuicias custodit ut seruus.
Qui autem seruitutis excussit iu
gum. distribuit eas ut dn̄s. Ne
solliciti sitis aīe uestre. quid man
ducetis: neque corpori uestro quid in
duamini. In nonnullis codicibus
additum est. Neque quid bibatis.
Ergo quod natura omnibus tribuit.
et iumentis ac bestiis. hominibus
que commune est. huius cura penit[us]

tur iugiter per misterium quod semel of
ferebatur in precium: ut quia cottidiana
et indefessa currebat pro hominum sa
lute redempcio: perpetua esset redemp
cionis oblacio. et perhennis victima
illa viveret in memoria. et semper pre
sens esset in gracia: vere unica et
perfecta hostia fide estimanda. non
specie neque exteriori censenda visu:
sed interiori affectu. Unde merito celes
tis affirmat auctoritas. Quia
caro mea vere est cibus: et san
guis meus vere est potus. Rece
dat ergo omne infidelitatis ambiguum:
quandoquidem qui auctor muneris ipse
est et testis veritatis. Nam invisibi
lis sacerdos visibiles creaturas in
substanciam corporis sui et sanguinis verbo
suo secreta potestate convertit
ita dicens. Accipite et comedite
hoc est corpus meum. Et sanctificacione
repetita. accipite et bibite. hic
est sanguis meus. Ergo sicut
ad nutum precipientis domini repente
ex nichilo substiterunt excelsa
celorum profunda fluctuum. vasta ter
rarum: ita pari potestate in spirituali
bus sacramentis ubi precipit virtus.
servit effectus. Quanta itaque et

quam celebranda beneficia vis di
benediccionis operetur. et quomodo ti
novum et impossibile esse non debe
quod in Christi substanciam terrena et mo
lia convertuntur: te ipsum qui iam in
es regeneratus interroga. Dud
alienus a vita peregrinus a mi
et salutis via intrinsecus
tuus exulabas: subito initi
Christi legibus et salutaribus mi
innovatus in corpus ecclesie non vi
sed credendo transiluisti. et de
lio perdicionis adoptivus dei fieri
occulta meruisti: et in mensu
visibili permanens maior factus
te ipso invisibiliter: sine quantita
Cum idem atque ipse esses multo ali
fidei processibus extitisti. In exterio
nichil additum est: et totum in inte
mutatum est. Ac sic homo Christi fil
effectus et Christus in hominis mente fo
matus est. Sicut ergo sine corporal
sensu preterita vilitate deposita.
subito novam indueris dignitatem
et sicut hoc quod in te mente lesa cu
ravit. infecta diluit. macula
ta detersit. non oculis tuis se
sensibus tuis sunt credita. Et cu
reverendum ad altare cibis spiritua

-iandus ascendis dei uiui corpus
sanguinem fide respice. honora
-rare: mente continge. cordis
-anu suscipe, et maxime mente
-m haustum interioris hominis assume
xpo semel oblata est hostia. ad
salutem sempiternam potens. quid ergo
nos dicimus? Nonne per singulos dies
offerimus? Sed ad recordationem
mortis eius: et una est hostia
non multe. Quomodo una et non
multe? Quia semel oblatus est
-c. Hoc sacrificium aut exemplum
illius: idipsum et semper idipsum.
-nde hoc idem est sacrificium unum so-
-lum. Alioquin dicendum, quoniam in multis
locis offertur: multi sunt xpi. Ne-
quaquam. Sed unus est ubique xps et
hic plenus existens et illic plenus
unum. Sicut enim quod ubique offertur unum est
corpus. et non multa corpora [illegible] un-
-um sacrificium. Pontifex autem
ille, qui hostiam optulit mundantem
nos: ipsam offerimus et nunc
[illegible] oblata consumi non potest
hoc nos facimus in commemorationem
-t eius quod factum est. Hoc enim fa-
-cite in meam commemorationem.
In sacramento oblationis [illegible]

-nissarum sollempnia domino offeruntur
panis tantum et uinum aqua permixtum.
In sacrificium offeratur. Non enim
debet in calice domini aut uinum solum
aut aqua sola offerri: sed utrumque
permixtum. quia utrumque ex latere eius in
passione sua profluxisse legitur.
Calix enim etiam dominicus. uino et
aqua permixtus. debet offerri.
quia uidemus in aqua populum intelli-
gi: in uino uero ostendi sanguinem
xpi. ergo cum in calice uinum et aqua
miscetur: xpo populus adunatur.
Et credentium plebs ei in quem cre-
didit copulatur. et iungitur. Que
copulatio et coniunctio aque et ui-
ni sic miscetur in calice domini. ut
mixtio illa non possit separari. Nam
si uinum tantum quis offerat. sanguis
xpi incipit esse sine nobis. Si uero
aqua sit sola: plebs incipit esse
sine xpo. Ergo cum botrus solus
offertur: in quo [illegible]
tantum designatur: salutis nostre sa-
cramentum negligitur. quod aqua
significatur. Unde sacerdotem [illegible]
rum melchisedech ostendit [illegible]
pane et uino abrahe [illegible]
[illegible] dicens. Quomodo [illegible]

et timet p[...]tiis. nec ulla
respondit g[ra]tiam q[ui]a plus corporis
quā aīe tenebat ad curam.
et temporales corporis penas resolu[tion]e
corporis sic deflebat: ut eternas
penas resolutionis aīe nō de
fleret. graviore sibi p̄nte uitā
inducens q[ua]m futurā. Merito xp̄c
offerentiū fidem respicit: et ue
cordiā sic respuit tacentis. ut
fidei aliene suffragio paliata
aīa aīe curaret q[ua]m corporis. P.
R
espiciēs inquit ihc. iiii.
fidem illor[um]. Sermias i
hunc locū fr̄es deū nō querere i
sapientiū uoluntates. nō expec
tare ignorantiū fidem. nō infir
mi stulta desideria p[er]scrutari. s[ed]
ad alti[us] fidem subuenire. Et re
uera fr̄es qm̄ medicus langué
tiū aut querit aut respicit uolū
tates. cū semp[er] contraria desi
derat aut requirit infirmus:
Hinc est q[uo]d ferrū nūc ignem
nūc amara pocula ingerit et
apponit inuitis: ut curā sani
senciāt. q[uo]d sentire nō poterant
egrotantes. Et si hō iniurias re
spuat. maledcā c[on]tempnit. ut sau

saluti[s]. q[ua]nto magis xp̄c medicus bo
nitate diuina ī c[or]dis sauciis p[e]cco[rum]
et frenesi criminū laborantes ad sa
lutē etiā inuitos trahit et nolentes.
I
n ill[o] t[empore]: loquebatur ihc. Doc. xx. s[ecundum] math.
cū discipulis suis ī parabolis dicens. Simile
factū est regnū celor[um] homini regi: qui
fecit nuptias filio suo. Et misit ser
uos suos uocare inuitatos ad nuptias.
et nolebant uenire. Et r[eliqua]. vii. g[re]g[orii] pp̄e.
Q
uerendū nobis ē: an hec apd
mathm ipa sit lectio. q[ue] apud
lucā sub appellacōe cene describitur.
Et quidē sunt nulla que sibi dissonare
uidentur: q[uia] hic prandiū ibi cena me
moratur; Hic qui ad nuptias non
dignus uestibus intrauit. repulsus est;
illic nullus qui intrasse dr̄ repulsus
esse p[ro]hibetur. Vnde ex re colligitur
q[uo]d et hic p[er] nuptias p[re]sens ecc[lesi]a. et ibi
p[er] cenā. eternū et ultimū conuiuiū de
signatur. q[uia] et hanc nonnulli exitu
ri intrant: et ad illud quisquis semel
intrauerit. ulterius nō exibit. P. viii.
A
t siquis forte contendat hanc
eandē ēē lectionem. ego meli[us]
puto salua fide alieno intellectui intere
q[uam] contentionibus deseruire. qm̄ et intellig

tutinu congrue p[er]t. q[ui]a de p[ro]uecto co[n]q[ue]ri
tū ueste nuptiali nō uenīat. qd lucas
tacuit. matheus dixit. Quod u° pil
lū cena. p[ro]p[ter]ea aūt prandiū dr. neq[ue]
qīn ul' hoc ure intelligētie obsistit. q[ui]a
cū ad horā nonā apd antiquos cotti
die prandiū fiet: ip[su]m q[uo]q[ue] cena uocaba
tur. Sepe eni iam me dixisse meminī.
q[uo]d plumq[ue] ī scō ewangelio regnū p[rese]ns
ecclā noīatur. Congregatio quippe iusto
rū: regnum celoꝝ dicit[ur]. Tuā · P. S.

Quia eni p[er] p[ro]ph[et]am dñs dicit. Ce
lū michi sedes est. et salomon
ait. aīa iusti sedes est sapiē. paulus
etiā dicit xpm dei uirtutē & dei sapiē
tiam: liquido collige debem[us]. q[uod] si d[eu]s
sapia. aīa aūt iusti sedes est sapiē.
cū celū dr sedes dei: regnū celoꝝ est
etiā iustoꝝ. Hinc p[er] psalmistā de scīs
p[re]dicatoribz dr. Celi enarrāt glām dei.
Regnū g° celoꝝ est etiā iustoꝝ: q[ui]a dū
eoꝝ corda nichil in t[er]ra ambiunt. p[er] hoc
q[uo]d ad sup[er]na suspirāt: iam ī eis do
minat[ur] q[u]i in celestibz regnat. Dicatur
g°. Sile est regnū celoꝝ homī regi:
qui fecit nuptias filio suo. Iam in
telligit caritas: quis ē rex regis
filij p[at]ri. Ille nimir[um] cui psalmista
ait. D[eu]s iudiciū tuū regi da: et iu

stitiā tuā filio regis. Tu.
Si ill': Erat. Dñc. xxi. s[ecundu]m iohēz
quidā regulus cui[us] filius
infirmabatur capharnaū.
Et rl. Omi[lia] b[ea]ti g[re]g[orii] pape.

Hoc nobis solūmō fr[atr]es
de sci ewangelij expo
sitione uideo ēē requirend[um].
cur is qui ad salutē petēdā
uenīat audiuit. nisi signa
et p[ro]digia uideritis nō credi
tis. Qui eni salutē q[ue]rebat
filio: p[ro]cul dubio credebat.
Neq[ue] eni ab eo q[ue]reret salutē:
quē non crederet saluatorem.
Quare g° dr. nisi signa et p[ro]di
gia uideritis nō creditis. cū
ante credet q[uam] signū uideret.
Sed mem[en]to q[ui]d pecijt: et ap[er]te
cognosceris q[ui]a in fide dubita
uit. Poposcit namq[ue]. ut de
scenderet et sanaret filiū ei[us].

Corpalem g° p[rese]n · P. viij.
tiam dni. regulus q[ue]re
bat: qui p[er] sp[irit]m nusq[ue] deerat.
Minus nāq[ue] credidit in illū:
quē nō putauit posse salutē
dare: nisi p[rese]ns eet & corpe.
Si eni p[er]fcē credidisset: p[ro]cul

Cum autem [illegible] peregrinus quidam
venisset ad divitem, parcens
ille sumere de ovibus et de bobus suis
ut exhiberet convivium peregrino illi
qui venerat ad se, tulit ovem pau
peris et preparavit homini cibos qui
venerat ad se. Iratus autem indig
natione David adversus hominem illum
nimis: dixit ad Nathan. Vivit
dominus: quia filius mortis est vir qui
fecit hoc. Ovem reddet in quadru
plum: eo quod fecerit verbum istud et non
pepercit. Lectio iii.

Dixit autem Nathan ad David. Tu es il
le vir qui fecisti hanc rem. Hec
dicit dominus deus israel. Ego unxi te in
regem super israel, et erui te de manu
saul, et dedi tibi domum domini tui,
et uxores domini tui in sinu tuo [illegible]
[illegible]
[illegible] multa
[illegible]
[illegible] fecisti malum [illegible]
meo. Uriam ethеum percussisti gla
dio et uxorem illius accepisti tibi
uxorem: et interfecisti eum gladio
filiorum amon. Quamobrem non rece
det gladius de domo tua usque in
sempiternum eo quod despexeris me.

cum uxore [illegible] ut esset
uxor tua. Tu autem domine. Lectio i.

Igitur post hec fecit sibi absalon
currum et equites: et quinquaginta
viros qui precederent eum. Et mane
consurgens stabat absalon in introi
tu porte. et omnem virum qui habe
bat negotium ut veniret ad iudi
cium regis, vocabat absalon ad se:
et dicebat. De qua civitate es tu?
Qui respondens aiebat. Ex una tribu
israel ego sum servus tuus. Respon
debatque ei absalon. Videntur michi
sermones tui boni et iusti: sed non
est qui te audiat
constitutus a rege. Tu autem. Lectio ii.

Dicebatque absalon. Quis me
constituat iudicem super terram
ut ad me veniant omnes qui habent
negotium. et iuste iudicem. Sed et
cum accederet ad eum homo ut saluta
ret eum. extendebat manum suam:
et apprehendens osculabatur eum:
faciebatque hoc omni israel qui veniebat
ad iudicium. ut audiretur a rege.
Et sollicitabat corda virorum israel.

Post quadraginta autem. Lectio iii.
annos. dixit absalon ad
regem david. Vadam et reddam vota

mea q̄ voui dn̄o in ebron. Voue(n)s
eni(m) vouit servus tuus : cu(m) esset
i(n) gessur syrie dice(n)s. Si reduxerit
me dn̄s ir(usa)l(e)m : sacrificabo dn̄o.
Dixitq(ue) ei rex. Vade in pace. Et sur-
rexit et abiit in ebron. Misit au(tem)
exploratores absalon i(n) universas
tribus isr(ae)l : dicens. Statim ut au-
dieritis clangore(m) bucine dicite.
Regnabit absalon in ebron. Por-
ro cu(m) absalon ierunt duce(n)ti viri
de ir(usa)l(e)m vocati : eu(n)tes simplici
corde et p(e)nit(us) ignorantes. fia. iiij. k. f.

Accersivit q(uo)q(ue) absalon achi-
tophel gilonite(m) consilia-
riu(m) david : de civitate sua gylo.
Cu(m)q(ue) i(m)molaret victimas. facta est
coniuratio valida : p(o)p(u)l(u)sq(ue) concur-
rens augebatur cu(m) absalon. Ve-
nit ig(itur) nu(n)tius ad david dice(n)s. To-
to corde sequitur universus isr(ae)l ab-
salon. Et ait david servis suis :
qui era(n)t cu(m) eo in ih(e)r(usa)l(e)m. Surgite
et fugiamus : neq(ue) eni(m) erit nobis
effugiu(m) a facie absalon. Festina-
te egredi ne forte venie(n)s occupet
nos. et i(m)pellat sup(er) nos ruinam.
et p(er)cutiat civitatem in ore gla-
dii. Lc(ti)o secunda. Tu aut(em) d(omi)ne.

Dixeruntq(ue) servi regis ad
eu(m). Omnia q(ue)cu(m)q(ue) p(re)ceperit
dn̄s n(oste)r rex : libenter exequimur
servi tui. Egressus e(st) ig(itur) rex. et
universa domus eius pedib(us) suis.
Et reliquit rex dece(m) mulieres
concubinas : ad custodiendam do-
mu(m). Egressusq(ue) rex et o(mn)is p(o)p(u)l(u)s
isr(ae)l pedib(us) suis stetit p(ro)cul a do-
mo. et universi servi eius ambu-
labant iuxta eu(m). Et legiones ce-
rethi et phelethi et o(mn)es gethei pug-
natores validi sexcenti viri qui
secuti fuerant eu(m) de geth pedites.
precedebant regem. l. iij.

Dixit aut(em) rex ad ethai ge-
theu(m). Cur venis nobiscu(m) :
Revertere et habita cu(m) rege. q(ui)a p(er)eg(ri)-
nus es : et egressus de loco tuo.
Heri venisti. et hodie co(m)pelleris
nobiscu(m) egredi : ego aut(em) vadam
quo iturus sum. Revertere et
reduc tecu(m) fr(atr)es tuos. et faciet
dn̄s tecu(m) misericordiam et veritate(m) : q(ui)a
ostendisti gra(tia)m et fidem. Et respondit
ethai regi dicens. Vivit dn̄s.
et vivit dn̄s meus rex : q(uonia)m i(n)
quocu(m)q(ue) loco fueris dn̄e mi rex
sive i(n) morte sive in vita. ibi

[...]habebat sex gradus. Et summi[tas]
[...]throni rotunda erat in parte
[posteri]ori. Et due manus hinc atque
[inde] tenentes sedile. Et duo leo
[nes] stabant iuxta manus singulas.
[Et du]odecim leunculi stantes super sex
[gra]dus hinc atque inde. Non est
[fac]tum tale opus in universis regnis.
Omnia vasa de- fit. ij. r. x.
quibus potabat rex salomon
[er]ant aurea. et universa supellex
[do]mus saltus lybani de auro pu
[ri]ssimo. Non erat argentum nec
[a]licuius pretii putabatur in diebus salo
monis. quia classis regis per mare
cum classe hiram semel per tres an
nos ibat in tharsis deferens inde
aurum et argentum et dentes ele
phantorum. et simias et pavos.
Magnificatus est ergo. r. iij.
rex salomon super omnes reges
terre et divitiis et sapientia et u
niversa terra desiderabat vultum salo
monis. ut audiret sapientiam eius;
quam dederat deus in corde eius. et sin
guli deferebant ei munera. et vasa
argentea. et aurea. et vestes et
arma bellica: aromata quoque et
equos et mulos per annos singulos

Congregavitque salomon currus et
equites. et facti sunt ei mille qua
dringenti currus. duodecim milia
equitum. et disposuit eos per civi
tates munitas: et cum rege in ihe
Fecitque ut. r. iij. rusale[m]
tanta esset habundantia
argenti in ierusalem quanta et lapidum. et
cedrorum prebuit multitudinem quasi
sicomoros que nascuntur in cam
pestribus. Et educebantur equi
salomonis de egypto et de choa.
Negotiatores enim regis emebant
de choa. et statuto pretio perduce
bant. Egrediebatur autem quadriga
ex egypto sexcentis siclis argenti.
et equus centum quinquaginta.
Atque in hunc modum cuncti reges
ethecorum et syrie equos vendebant.
Rex autem. fit. iij. r. x. bat,
salomon adamavit mu
lieres alienigenas multas.
filiam quoque pharaonis et moabitidas.
et amonitidas. et ydumeas et
sydonias. et etheas de gentibus
super quibus dixit dominus filiis israel.
non ingrediemini ad eas. neque de
illis non ingredientur ad vestras.
certissime enim avertent corda vestra.

ut sequamini deos eorum. His itaque
copulatus est salomon ardentissi
mo amore. Fueruntque uxores qui
regine septingente: et concubine
trecente. Et averterunt mulieres cor
Cumque senex. R. ii. eius.
esset. depravatum est cor eius
per mulieres. ut sequeretur deos alienos:
nec erat cor eius perfectum cum domino
deo suo: sicut cor david patris sui.
Sed colebat salomon astarten deam
sydoniorum: et chamos deum moabitarum.
et moloch ydolum amonitarum. Fecit
que salomon quod non placuerat coram domino:
et non adimplevit ut sequeretur dominum.
sicut david pater eius. R. iii.
Tunc edificavit salomon pha
num chamos ydolo moab.
in monte qui est contra iherusalem
et moloch ydolo filiorum amon. Atque
in hunc modum fecit omnibus uxoribus
suis alienigenis: que adolebant
thura. et immolabant diis suis.
Igitur iratus est dominus salomoni.
eo quod aversa esset mens eius a domino
deo israel qui apparuerat ei secundo et
preceperat de verbo hoc ne sequeretur
deos alienos. et non custodivit
que mandavit ei dominus. Fer. iiii. R. i.

Factum est igitur [illegible]
illo. ut ierobo[illegible]
retur de ierusalem et inveniret eum
ahias silonites propheta in via oper
tus pallio novo. erant autem
duo tantum in agro: apprehendensque
ahias pallium suum novum quo opertus
erat. scidit in duodecim partes et ait
ad ieroboam. Tolle tibi decem sci
suras. Hec enim dicit dominus [illegible]
Ecce ego scindam regnum de ma
nu salomonis: et dabo tibi [illegible]
Porro una. R. ii. [illegible]
tribus remanebit ei propter
david servum meum. et ierusalem civita
tem. quam elegi ex omnibus tribubus
israel: eo quod dereliquerit me et ado
raverit astarten deam sydoniorum et
chamos deum moab. et moloch
deum filiorum amon. et non ambula
verit in viis meis. ut faceret iu
sticiam coram me et precepta mea
et iudicia mea. sicut david pater
eius. Nec auferam omne regnum
de manu eius. sed ducem ponam
eum cunctis diebus vite sue propter
david servum meum quem elegi qui
custodivit mandata mea et
precepta mea. Tu autem. R. iii.

1558

Sactoris Register Aff
Noussig Wirmo oth Avemo Sochnar
Pro Anno 59

sue quã magro sciente ipe nesciebat, temptatus agnoscat. et miraculo sco castiget. Neq; enĩ dubitare debuerat p̃nte rex creatore. qui educat panẽ de t̃ra. et uino letificet cor hominis. paucor denarior sufficẽ turbar milibz nõ paucis. ut unusquisq; sufficient accipet. et iã saturatus abiret. Quinq; autẽ panes quibz multitudinẽ p̃pli saturauit. quinq; sũt libri moysi. quibus spũali intellcũ patefactis. et habundantiore iã sensu multiplicatis. auditor fideliũ cotidie corda reficit. qui bene ordeacei fuisse referũtur. propter austiora legis edicta. et tegumẽta littẽ grossiora: q̃ intiora spiritalis sensus q̃i medullã celabãt. L. ix.

Duo aũt pisces quos addit. psalmistar nõ inconuenienter et p̃phete scripta significãt. quor uni uersi alter colloquendo suis auditoribs futura xp̃i et ecc̃e sacramẽta narrabant. Et hii p aquarũ lauacra figurãtur. Illi enĩ panes ĩ quos p̃pls fideliũ sine aquis baptismatis uiuẽ nullatenus posset. Puer qui quinq; panes et duos pisces habuit: nec tñ eos esurientibz turbis distribuit, sed dño distribuendos optulit. p̃pls iudeor est. litterali sẽsu pueralis. qui scripturar dicta clausa secum tenuit. Que tñ dñs in carne apparens accepit. et quid intus hẽret utilitatis ac dulcedinis ondit: et q̃ multiplici grã q̃ parua et despecta uidebãtur. exuberaret patefecit. et hec p aplos suos aplorumq; successores cunctis nationibz ministranda porrexit. Tu autem dñe: miserere nr̃.

Explicit omelie temporis estiualis

In dedicatione ecclesie. lcõ prima.

Quotienscumq; fr̃es karissimi. altaris uel templi festiuitatem colimus. si diligenter attendimus quicquid ĩ templis manufactis agitur: totũ in nobis spũali edificatiõe cõpletur. Non enĩ mentitus est ille qui dixit, Templũ dei sctm est: qd estis uos. Quibz autẽ meritis. nisi p gratiam dei meruimus fieri templũ dei. Et ideo quãtũ possumus laboremus, ne ds nr̃ in templo suo. hoc ẽ in nobis inueniat: qd oculos

sue maiestatis offendat. Sed potius
tibi cordis nostri evacuentur vitiis.
et virtutibus repleantur: claudatur
dyabolo et aperiantur christo. Lc. l. ii.

Laboremus ut nobis bono-
rum operum clavibus ianua regni ce-
lestis aperire possimus. Sicut enim ma-
lis operibus quasi quibusdam seris ac
vectibus celestis vite nobis ianua
clauditur: ita absque dubio bonis
operibus aperitur. Et ideo fratres karissimi unus-
quisque conscientiam suam consideret. et quan-
do se aliquo peccato vulneratum esse cognoverit.
prius orationibus. ieiuniis. et elemosi-
nis studeat conscientiam suam
emundare. et sic eucharistiam
presumat accipere. Qui enim agnoscens
reatum suum. se humiliter ab altari ecclesie pro
emendatione vite removerit nobis
ab illo eterno celesti convivio excommu-
nicari penitus non timebit. l. iii.

Si ad mensam cuiuscumque potentis
nemo presumit cum vestibus
inquinatis accedere. quanto magis a
convivio eterni regis. id est ab altari
domini debet se unusquisque invidie vel
odii telo percussus. iracundie vene-
no repletus. cum humilitate et reveren-
tia subtrahere: Hinc etenim scriptum
est. Vade prius reconciliari fratri tuo:
et tunc veniens offeres munus tuum.
Et iterum dominus in evangelio. Amice quo-
modo huc intrasti non habens vestem nuptialem?
Quo obmutescente. dominus dixit minis-
tris. Ligatis manibus et cetera.
Ecce qualem sententiam merebitur audi-
re. qui ad convivium nuptiale. id
est ad altare domini. aut ebriosus.
aut adulter. aut odium in corde
retinens. presumit accedere. l. iiii.

Adiuvet hoc a nobis deus karissimi.
et concedat ut mala ista aut
numquam vel raro admittamus. aut si admis-
sa fuerint. sine ulla mora per penitentiam
studeamus sanare. et largioribus
elemosinis festinemus abluere. ne
si forte cum peccatorum sordibus ante tri-
bunal eterni iudicis venerimus. ab
illa eterna ecclesia perpetua excommunicatione
separemur. Hec ergo cogitantes
karissimi tam casti. tam sobrii. tam pacifici
studeamus ad domini altare accedere.
ut ab illo eterno altari non mereamur
excludi. Qui enim ad istud cum securitate
et multa confidentia venerit. ad illud
quod in celis est feliciter transmigrabit.

Quia karissimi l. v. [illegible]
sollempnia dedicationis ecclesie

agimus: debemus congrue sollem
nitati q' colimus. ut sicut ornatis
simulachris eiusdē ecclē parietibus pluri
mis accensis luminaribus. ampliori
quo numero lectionum. addita psal
modie melodia. lectis ex more uigi
liis noctē transegimus. ita etiam pene
tralia cordium nror semper necessariis
bonorum operum decoremus ornatibus.
Semper in nobis flāma diuine cari
tatis ignescat: semper in sacrario pec
toris nri celestium memoria preceptor.
et euangelice laudacōis dulcedo scā
Diligamus l. vi. resonet.
fr̄es mei toto corde decorem
domus ecclē: quā ex deo habemus
i celis. De loco habitaculo glē eius se
dulo cogitemus. et nos ascensum ad
monē curemus. Uīte inde oīa peta
mus ab eo. et hec infatigabili in
tencione requiramus ut mansiones i
domo eius possimus omnibus diebus
uite nre. hoc ē in pphemi uita et lu
ce felices. Non spernit nec despicit
precem pauperum. qui hoc qd diligit
ipse preuenit: sed clemens exaudi
ens donabit nobis uidē bona sua
in tra uiuencium. ihc xpc dns nr.
Tu autem dne: Scdm lucam.

In illo t̄: Ingressus ihc perambulabat
iherico. Et ecce uir noīe zacheus:
et hic erat princeps publicanor.
et ipse diues. Et r̄ł. Om. ven bede.
Que īpossibilia sūt apud hoīes:
possibilia sūt apud dm. Ecce
camelus deposita gibbi sarcina. p
foramē acus transit. hoc est diues
et publicanus relicto onere diuicia
rum. contemptoque censu fraudum. an
gustā portam artamque uiā que ducit
ad uitā ascendit. qui mira deuocio
ne fidei ad uidendū saluatorē quod
natura minus habuerat. ascensu sup
plet arboris. atque ideo iuste quamuis ip
se rogare nō audeat. bndcōem dni
te susceptōis quā desidabat accepit.
Mystice autē zacheus. l. vij.
qui interpretatur iustificatus.
credente ex gentibus ppl̄m significat.
qui quanto curis secularibus occupacior.
tanto flagiciis deprimentibus erat fac
tus humilior. sed ablutus ē. sanctifica
tus. et iustificatus. in noīe dni nr
ihu xpi. et in spū dei nri. Qui intran
tem iherico saluatorē uidere querebat.
sed p turba nō poterat. qr gratie fidei
quā mundo saluator attulit: participari
cupiebat. sed moles uiciorum consue

tuto. ne ad nomen perveniret obsisterat.
Eadem namque turba obnoxie consue
tudinis. que supra cecum clamantem ne
lumen peteret increpabat, eum suscipientem publicanum ne ihesum videat
tardat. Sed sicut turbarum voces ma
gis ac magis clamando vincit: ita
pusillus natura est turbe nocentis
obstaculum. altiora petenda transcen
dat. terrena relinquat. arborem crucis
ascendat. Tu autem domine. L. vi.

Sycomorus nempe que est arbor
folijs moro similis: sed altitu
dine prestans. unde et a latinis cel
sa nuncupatur. Ficus fatua dicitur. Sic
eadem dominica crux credentes alit ut fi
cus. ab incredulis autem irridetur
ut fatua. Nos autem predicamus inquit
apostolus ihesum crucifixum. iudeis quidem
scandalum. gentibus autem stultitiam:
ipsis autem vocatis iudeis atque gentibus.
christum dei virtutem et dei sapientiam.
Quam videlicet arborem pusillus statu
ra zacheus quo exaltari posset
ascendit. dum quilibet humilis et proprie
conscius infirmitatis. confitens
in domino proclamat. Michi autem absit
gloriari: nisi in cruce domini nostri ihesu
christi. Tu autem domine.

Explicit legenda de dedicatione ecclesie.

Hic incipit legenda de sanctis. temporis esti
valis. De sancto Ambrosio. l. prima.
tempore paschali.

accepisse sententiam. Cum autem decol-
landus venisset ad palmam martirii lo-
cum scilicet sic nominatum expavit. Tunc excla-
mavit vitalis dicens. Noli noli ursi-
cine medice. qui alios curare con-
suevisti. teipsum eterne mortis iaculo
vulnerare. Et qui per passiones venis-
ti ad palmam: noli perdere coronam. Au-
diens hoc ursicinus. genua posuit et
agens penitentiam quod expavisset mar-
tir effectus est. Statimque vitalis corpus
rapiens sepelivit; et ad iudicem ultra
venire contempsit. Tunc autem. l. ij.

Paulinus autem eum teneri man-
davit. et levari in eculeo. ut
posset eius animum ad sacrificandum evertere.
Cui vitalis. Infinita tibi dominatur
stulticia: ut putes me decipere. qui ali-
os a periculo deceptionis liberare studui.
Tunc ait paulinus. Ducite eum ad palmam
et si sacrificare contempserit. facite fove-
am in terra quousque veniatis ad aquam.
et ibi eum supinum imponite. terra et lapi-
dibus obruentes. Quod cum fecisset. dominus
ita martirem consecravit. ut sacerdos
appollinis. qui hoc consilium dederat.
a dyabolo repletus ibi clamaret. In-
cendis me martir christi. Postea vero
precipitatur a dyabolo in flumine exspiravit.

Sanctus autem martir. iux- l. iij.
ta civitatem ravennensium posi-
tus. prestat beneficia credentibus. Va-
leria autem coniux eius dum vellet
corpus sancti vitalis afferre. a christianis
prohibita. et in visionibus sepe commonita.
ne sanctum corpus a malo homine vel posset
violaret. Cum autem rediret ad ur-
bem mediolanensium. ydolatras sacri-
ficantes silvano invenit. Qui cum eam
hortaretur epulari. et illa diceret christia-
na sum. non licet michi de silvani vic-
timis manducare. tantam eam cede
mactaverunt. ut vix seminecem eam
sui ad urbem reducerent. ubi infra tri-
duum migravit ad christum. In festo beati
Petri martiris.

Beatus petrus de
ordine fratrum predicatorum. l. i.
lumbardus origine. prudenter atten-
dens dolosi mundi fallacias. et devia se-
culi deserens. cuius blanditiis quis
leditur dum lenitur. cum aliis in adolescen-
tie annis prudenter declinasset. vite sci-
tatem eligens timore. ut a lubrici-
tatis casu pede retracto. firmis pos-
set incedere gressibus. ad divina obsequia
se totaliter transtulit. in evangelice institu-
tionis observantia. cuncta sua convertens
studia. et universas dirigens actiones

tedium ac liuidum callem sequens · sa
lubrem uitelz ipius ordinis regulam · p
quam regi ualet et dirigi. duxit et tenam
induit. ad spatium requiem post laborem.
In qua fere triginta annorum spatio
bellus caterua uictorum. fide perambula-
spe astante, comite caritate. sic pre
ualuit ex presenti · circa ipius maxime
defensionem fidei · pro qua totus ardebat
quod contra illius diros hostes mente
intrepida feruentique spiritu continuum
certamen exercens. suum agonem tan
dem diutinum: uictoria superante marti
rio · feliciter consummauit. Et sic ipse pe
trus firmus in petra fidei · petra de
mum passionis ad petram christum · digne
laureandus ascendit. R. ij.

Porro ne sacra suorum actuum
exempla nos pretereant, aliqua
de uita eius ad instructionem et profectum
audientium referamus. Ipse namque ueri
tas filius · bonitatis alumpnus · com
secratione conspicuus · opinione mira
bilis · miro prefulsisse nitore
mundicie uirginitatem integre custo
disse. nec mentis habuisse nec corporis
corruptelam · et nullius mortalis
criminis sensisse contagium. firma con
fessorum suorum assertione monstratur.

Et qui seruus delicate nutritus · preci
uit in domino · carnem suam assidua tibi
et potus parcitate restrinxit. Nec non
potum desidiam hostilibus pateret insi
diis · in multiplicationibus diuini exercebatur
assidue · ut eo circa licita totaliter
occupato · locum in ipso illicita non ha
berent; et spiritualibus nequiciis tutus
esset. Nocturna quidem silentia humane
deputata quieti · post dormitionem bre
uem deuitabat in studiis lectionum · et
sompni tempus uigiliis occupabat.
Dies autem impendebat commodis animarum
uel sedulis in mundo predicationibus · aut
confessionum audientie insistendo. uel
hereticorum dogma pestiferum · ualidis ro
nibus confutando · in quibus specialis dono
gratie noscitur claruisse. Deuocione gra
gratus · humilitate letus · obedientia
placidus · benignitate suauis · pieta
te compaciens · patientia constans · caritate
probabilis · et in cunctis morum maturita
te compositus · alios pluribus uirtutum
aromatibus attrahebat. R. iij.

Herecis quoque amator fidei · cul
tor precipuus · propugnator arden
tior · sic animo suo illam impresserat. sic
se totum in illius mancipauerat obse
quium. quod quoque ipius uerba et opera

virtute fidei redolent. Eius dulcedi-
ne lingua eius velud redundans fa-
vus copiose distillans semper illius
documenta suavia propinabat. Pro hac
insuper morte specialiter attentius et crebrius
postulasse supplicationibus probatur, quod non
sineret eum de hac luce migrare nisi
sumpto pro illo calice passionis. Unde et
meruit tantus athleta palmam specia-
lem depugnata strenue reportare.
Ac in celebri preconio eius pugnator
roseis martire. Cum de civitate ubi
fratrum sui ordinis ibi manentium prior
erat Mediolanum pergeret, pro exequen-
da inquisitione contra hereticos sibi a
sede apostolica commissa, sicut in publica
predicatione predixerat, quidam de hereticorum
credentibus prece illorum inductus et pre-
tio, in eum iter salutaris proposito prosequen-
tem funestus insiliit, in agnum lupus,
ferus in mitem, impius in pium,
furibundus in mansuetum, immodestus
effrenis, prophanus in sanctum. Plurimum
insultum exercet, coronatum morte in-
tentat. Sacrum autem illius caput gla-
dio crudeliter impetens, diris impium
impressis vulneribus, saciatoque sanguine
iusti ense, venerandum illum non diverten-
te ab hoste sed exhibentem se primo
hostiam, et ictus sustinentem impa-
cientem truces ictus dimisit spiritum pro-
tente supra in ipso loco passionis
occisum. Ipso vero sacrilego percussuras
in Christi nuntium geminans violente,
ille non querula voce murmurans, sed
patienter omnia sufferens, suum domino spiritum
commendabat dicens: In manus tuas
domine commendo spiritum meum. In festo

Iacobus beatorum apostolorum Philippi et Ia-
qui appellatur frater domini. cobi. Lectio .i.
cognomine iustus, ut nonnulli esti-
mant Ioseph ex alia uxore, ut autem
michi videtur Marie sororis domini ma-
tris filius. Post passionem domini statim
ab apostolis Ierosolimorum episcopus est ordinatus.
Hegisippus qui vicinus apostolorum de Ia-
cobo narrans ait: Hic ab utero matris
sue sanctus fuit. Vinum et siceram non bi-
bit, carnem nullam comedit. Nunquam
attonsus est, nec unctus unguento,
nec usus balneo. Huic soli licitum
erat ingredi sancta sanctorum. Siquidem
vestibus lineis non utebatur sed laneis,
et flexis genibus pro populo deprecabatur
continuum, ut camelorum duritiam tra-
xisse eius genua crederentur. Dicit
et multa alia que enumerare lon-
gum est. Tu autem domine. R. H.

Iosephus quoque refert et clemens memorato festo missum esse. A nerone successore eius albinum. Cum autem needum pervenisset, ananus pontifex adolescens annani filius, de genere sacerdotali, accepta occasione principatus, concilium congregavit, et compellens publice iacobum, ut christum dei filium negaret, contradicentem iussit lapidari. Precipitatus autem de pinna templi, cum confractis cruribus adhuc semivivus, tollens ad celum manus diceret. Domine ignosce illis, quod enim faciunt nesciunt. Fullonis fuste in cerebro percussus interiit. Tradit etiam iosephus tante eum sanctitatis fuisse, et celebritatis in populo, ut propter eius necem creditur ierosolimam subversam.

Philippus a bethsaida. R. iii.

Philippus a bethsaida civitate, unde et petrus, gallis predicat christum, barbarasque gentes vicinasque tenebris et tumenti occeano coniunctas ad scientie lucem fideique portum deducit. Deinde in ieropoli frigie provincie urbe crucifixus lapidatusque obiit, rectoque sepultus cadaver simul cum filiabus suis quiescit. Hic interpretatur os lampadis vel manus. quia lumine gratie quo est illustratus ipse, confestim fratri suo nathanaeli christum nunciare studuit, pro oris autem dicens. Quem scripsit moyses etc. Hic quoque dictus os lampadis. quia cum se de lumine minimus haurire presensit, supplicat a domino quod sicut dicens. Domine ostende nobis patrem.

In inventione sancte crucis. R. i.

Helena constantini mater, femina incomparabilis fide, religione animi, ac magnificentia singulari, cuius vere constantinus esset filius, et crederetur: divinis admonita visionibus ierosolimam petiit. Atque ibi locum in quo sacrosanctum corpus christi patibulo affixum pependerat, ab incolis requirit. Quem ideo ad inveniendum difficilis erat, quia ibi ab antiquis persecutoribus simulachrum fuerat veneris defixum, ut si quis christianorum in loco illo christum adorare voluisset, venerem adorare videretur. Et ob hoc infrequens et pene oblivioni datus fuerat locus. Sed cum ut supradiximus religiosa femina properasset ad locum celesti indicio designatum, cuncta ex quo prophana et polluta deturbans in altum purgatis ruderibus tres confuso ordine cruces repperit. Sed perturbabat repertum nimis leticiam uniuscuiusque crucis indiscreta proprietas. Tu autem domine. R. ii.

Fateburs Regenskap opa Sckaps gard

Pro Anno 1560

qui respondi. Timui ne viderer se-
ductor esse. Dixit autem ad me. Acqui-
esce. acquiesce. acquiesce. Et iterum
dixit. Vide diligenter que ostendam tibi.
Et statim attulit tres calathos aureos.
et quartum argenteum. Tres pleni erant
rosis. duo habebant rosas albas. et
tercius rubeas. Quartus vero ar-
genteus plenus erat croco. R. iiij.

Et dixit michi. Qui rubeas
rosas habet. ipse est dominus meus
Stephanus. Et secundus calathus dominus Nicho-
demus est. Calathus vero argenteus. Abi-
bas filius meus est. qui immacula-
tus ex hac vita recessit e mundo.
Et postea [illegible] argenti [illegible]
[illegible] corpore cum michi [illegible]
est [illegible] celso. Et cum hec
dixit [illegible] Expergefactus autem
gratias deo egi [illegible] consuetis ieiuniis
operam dedi. Igitur tercia septimana eadem
die et hora venit supradictus vir fre-
[illegible] dixitque michi. Quare dis-
simulasti usque nunc que dixi tibi.

[D]... [illegible] verba ei. R. v.
[illegible] memetipsum dixi. Domine
[illegible] tuum adventum tuum. Aut
non sine. et [illegible] die parasceve. Ex-
pergefactus igitur [illegible] dominum et proxi-

ad sanctum episcopum. Et cum omnia narrassem
pre gaudio lacrimatus est et dixit
michi. Vade et fode in acervo qui
est in ipso agro. et si inveneris uni-
cam michi. Statim [illegible]
[illegible] nisi [illegible] ut omnes diluculo
consurgentes et scientes magistro illo.
Eadem nocte apparuit dominus Gama-
liel Migecio monacho [illegible]
viro. et dixit ei. Vade et dic Luci-
ano. Inaniter laboras in acervo
illo. sed quere nos in alia parte que est ad

Diluculo. R. vj. [illegible]
[illegible] consurgens invenit mo-
nachum illum [illegible] sibi omnia.
Et cepi. Statim ad acervum. [illegible] qui
[illegible] dixerunt michi. Audi quid di-
cat primum Migetius. Et adducto
eo. Quesivi quid vidisset. Ille autem
universa dixit michi. Et audiens glorificavi
deum. quia inventus esset alius
testis in revelatione sancta. Iuimus igitur
ad acervum: et nichil invenimus. Con-
tinuo [illegible] autem nos ad monumentum
ubi monacho ipsa nocte apparuit.
et invenimus tres thecas secundum
quod apparuerat michi in calathis.

De[illegible] R. vij. [illegible]
[illegible] episcopo. Qui assumpsit

secum duos alios episcopos. Et venerunt.
Cum autem aperuissent domini stephani
thecam. terremotus factus est. et tanti
odoris fragrantia egressa est. quantam
nullus meminit se sensisse. Sep
tuaginta quoque et tres qui aderant a va
riis languoribus sunt curati; ab ali
is fugati sunt demones. Osculantes
autem sanctas reliquias. clauserunt iterum.
et cum hymnis deportaverunt in ecclesiam
sanctam syon. Dereliquerunt nobis
de membris sanctis paucos articulos.
Cadente autem hora pluvia magna de

Refert l. viii. scendit.
quod beatus augustinus quod ad me
moriam beati stephani et virtute reli
quiarum eius in castrum ser moenia
venerunt. et alii multa a variis
languoribus curati sunt. Inter alia quod
sic dixit. Fuit vir paganus marti
alis. Ipsius filiam fidelem. et generum.
ad quorum preces cum baptizari omnes
renueret. gener ad memoriam
beati stephani pergens oravit pro eo
cum ingenti fletu. Dehinc aliquos florum
de altari tulit. et ad caput illius
noctu posuit. Et ecce post sompnum
ante diluculum clamans se credere. profes
sus. cunctisque admirantibus baptizatus
est.

Decem fratres maledicto l. ix.
matris vidue. tali pena di
vinitus coherciti tenebantur. ut hor
ribiliter omnium membrorum tremore quas
sentur. Hii suorum civium oculos non
ferentes. toto orbe vagabantur. Ex
hiis duo venerunt ad nos frater et soror.
Qui cotidie ingredientes ecclesiam
frequentabant beati martyris memo
riam. Die vero pasche iuvenis illic
orans repente prostratus est. Cumque
dormienti similis iaceret. ecce sur
rexit et incolumis stetit. Cumque
perduxissent eum ad populum. in ecclesia
presentes fratrem sanatum. sororem
vero contremente. Et dum super hiis
disputaremus. illa cancellos intravit.
statim velud obdormiens. surrexit sa
nata stetit. Lu. In festo beati domi
nici confessoris. l. i.

Beatus dominicus ordinis
fratrum predicatorum princeps institutor.
ex hyspanie partibus villa que dicitur
calaroga oxomensis dyocesis oriun
dus fuit. Huius mater antequam
ipsum conciperet. vidit in sompnis se
catulum gestare. accensam in ore fa
culam baiulantem. qui egressus
ex utero totum mundum incendere vi
debatur. Pater eius felix. mater

Quos misit i custodia tempi. Cyrilla
uo sibi psentari: cui ita dixit. Sic
tibi placuit. ut pceptu et ritu dam
natis parentu no sequaris; et dese
ras nutrimenta regalia. Cyrilla
respondit. Ego xpiana sum. et deserto
demonia q uos ad supplicia etiam
Claudius R. ix. deducent.
dixit. Consenti nobis. sacri
ficans diis: et accipe uiru scdm na
tales tuos. Cyrilla dixit. Ego iam
uiru accepi. qui me docuit sapiam;
hoc e dnm ihm xpm. Tunc pcepit
eam iugulari. et corp ei in pla
tea canibus relinqui. Sed iustinus
sepeliuit illud cum mre sua. ubi po
suit corpus bti laurentij. Milites
q: pdcti p noie xpi decollati sunt.
Int quos theodosius lucius. mar
chus et petrus. uidentes arma
tos ad se uenire. rogabant ut
primu decollarentur. In vigilia as
Cum uenerabilis sūpcōis si
xtus aplice sedis fuit dōc.
sacerdocio fungeretur. et sanctissimo lau
rentij archidiaconi ministerio roma
na floreret eccla. nocendi artifex
inimicus pugilis prius molitur
custodia pastoris eripere. et ideo
sixtu ante oes summu dni sacer
furor gentilis aggreditur. u
ttca membra. tam ualido trut
pute. ueluti munimine psidi
amoto. caueret psequtor mi
Sed magnus ille sixtus qui co
sibi a deo omib; assignat paste
aderat patronus in celis. R
Denique scm laurentiu
pontificis solacio desti
ad subeunda supplicia manu
na requirit. Que uenabilis
silius oia seruens mundi m
tiamq pphia sermonis arma
tu idem laurentius passione p
ret. sixtus pstia sca spe futu
tens ait illi. Depone oem t
am. nec enim diu mea te mo
tristabit absentia. p triduu
Hoc responso. R. iij.
indubitata suscipie
antistite ueritatem. p omib
ut amauera q de morte sco
bat eccam. de pra ecce gau
heret. Venit igit ecce censu
sacri uasa ministria. conuoc
turbis pia erogatoe distr
futurus mercator in tetrarchi
puer et mercede sanguis su

...s uinis dimeretur. nam dilu
... metipso ipse suo sibi et
...nas opes in pauperibus serua
Propter hoc. L. iiij. ...tum
... ad tribunal rapitur.
...ur singulariter innocens.
...e fortissimum nichil aliud uide
...ia nunc mens constantia. et
...conscie puritatem. deuotam
...ens animam. et altissimum tra
...equentem corpus ad penam. Frangi
itaque in laurentium ferale tor
...ut qui metu mortis non mo
...acerbitate suppliciorum frangeretur.
... conscientie confortabat mul
...titudini non potuit uincere
...uitio penarum. L. v.
...atur igitur carnalis igne
...succensa quam martis et anim
...t. et corpus exuret. Sed igitur
... prosequentur turba dyaboli
...cepta tenebris. quod admino
...uelut fulcius aut esset cum a
... et corpus quod corrumpebatur
...anis uita deseret. ad mor
...inueniendi dampnata morte
...uc incapabilis salutaris
...sacramentum. quo per tormenta
...to acquiritur. et flammis

refrigerium preparatur. ut ait psalmista de
uita. illius martyr dicens. Transi
uimus per ignem et aquam. et eduxisti
nos in refrigerium. L. vj.

Transibat per ignem et aquam
beatus laurentius cum hunc
enim mortalem mundi flamma torre
ret. hunc celestis refrigerium uitalia
unda perfunderet. Transibat per ignem
et aquam. cum uim furentis incen
dij. diuini fontis clementia tem
peraret. Ardebat igitur laurentius. sed non
cedebat ignis. de quo saluator ait.
Ignem ueni mittere in terram. In no
uum mirandumque certamen. uinus
cum steterit inter. et flammis corpus
urebatur. et ardentia fidei calore
ignita mens feruebat. Nulli grauius
ardet flamma. melius non sentitur.
illum quo pugnis operatur. inuendum
dyaboli tamen est ne uincatur et
ubi spiritus dei feruet. frigida sit fla
mma mortalium. In vigilia assump
tionis. Secundum lucam.

In illo tempore. Loquente ihesu ad turbas. extollens uocem
quedam mulier de turba dixit illi.
Beatus uenter qui te portauit et
ubera que suxisti. et reliqua.
Omelia venerabilis bede.

et corpus quod genuit. quia tamen sanctificatio
dignior est celo quam terra. Thronum dei.
thalamum domini celi. atque tabernaculum
christi. dignum illic esse. ubi ipse est. Tam
preciosum thesaurum dignius est celum
servare quam terram. Tantam integri
tatem mito incorruptibilitas non pu
tredinis nulla resolutio sequatur.
Illud sacratissimum corpus in escam
vermibus traditum. quia sentire non
. P. vij. valeo. dicere pertimesco. Cuius estima
tionem procul propellit incomparabilis
gratie munus. quod nec dicere multarum scrip
turarum consideratio invitat. Deus
aliquando ministris invitans ait. Ubi ego
sum illic et minister meus erit. Si
hec est generalis sententia omnium per fidem et
operationem christo ministrantium. quanto ma
gis quocumque modo specialiter marie. Absque
dubio enim ope ministratrix extitit.
que hunc gessit in utero. partumque
prefusum alvit et fovit. et in presepio
reclinavit. et in egyptum fugiens
abscondit. et omnem infantiam eius
prosecuta usque ad crucem ab eius non
recessit consectatu. P. viij.

Non potuit autem eius divini
tatis non esse credula: que
se novat hunc non virili semine.
sed divino spiramine concepisse. vi
de de filii potestate tamquam de devi
tute non nutabunda deficiente vino
dixit. Vinum non habent. Sciens illum
hoc potuisse. quod mox miraculo
contigit complevisse. Ecce igitur mi
tria fide et opere christi ministratrix.
si ubi non fuerit. ubi christus ministros su
os invitat esse. ubi gratia erit. Et si
ibi fuerit. numquid equali gratia? Et si
equali gratia. ubi equa dei censura.
qui reddit unicuique secundum merita.
Si in mito marie pre omnibus inventis
donata est gratia. mortue erit in
inventa? Absit. Si enim omnium sanctorum
mors est preciosa. marie sane est
preciosissima. Tu autem domine. P. viij.

Confitendum igitur censeo ma
triam ad eternitatis gaudia
assumptam. benignitate christi honora
bilius susceptam celis. quam gratia hono
ravit pre ceteris. atque ad communem
humanitatem non esse adductam post
mortem putredinis videlicet vermis
et pulveris. que sunt pro omni genere
ad salvationem. Si elegit divina
nobilitas me ignium flammas puerorum
vestimenta servare illesa. cur ab
nuat in matre propria. quod elegit in

veste aliena. Jonam servavit in ventre ceti incorruptum noluit sola natura. Mariam incorruptam non servavit gratia? Servatus est daniel in intemperantissima fame leonum, non servata est Maria tanta donata meritis dignitatum? R. ix.

Hec ergo cuncta que diximus quia naturam non servasse cognoscimus, in integritate quoque Marie plus gratiam quam naturam potuisse non dubitamus. Christe ergo letari facit Mariam anima et corpore, et proprio filio nec ullam sequi corruptionis erumpnam, que nullam sequuta est pariendo tantum filium integritatis corruptionem, ut sit semper incorrupta, quam tanta perfudit gratia. Sic integritatis vivens, que omnium integra genuit vitam. Si ergo dixi ut debui, approbate tu et tui. Si vero non ut debui, ignosce obsecro tu et tui. Tu autem.

Bernardus. De sancto Bernardo.

Bernardus fontanis oppido. R. i. Burgundie patrie, de altano patre milite, matre Alheyde, clarus quidem dignitate seculi, sed dignioribus pietate christiane religionis clarius fuit. Sicut mater non tam utero quam deo genuit sex mares futuros monachos, unam feminam futuram sanctimonialem. Hos autem heremo magis quam curie nutriebat, grossioribus cibis et communioribus pascens eos et nutriens, quasi continuo ad heremum transmittendos. Bernardus autem tertius in ordine fratrum carnalium a pueritia litteris traditus, gratia plenus, pollens ingenio, in rebus secularibus iam futuram perfectionem velud naturaliter

Erat enim R. ii. scholaris simplicissimus in secularibus, amans habitare secum, publicum fugitans, mire cogitativus, parentibus obediens, subditus omnibus, benignus et gratus, domi simplex et quietus, foris rarus, ultra quam credi posset verecundus. Multum loqui nunquam amans, et deo devotus, puram sibi conscientiam conservabat. Cum ergo defuncta matre Bernardus qui sui iuris inciperet esse, et ei in omnibus secularis prosperitas arrideret, dyabolus proposito castitatis eius invidere cepit, et multos laqueos temptationis opposuit. Tu autem domine. R. iii.

eius. et in capite eius corona stel
larum duodecim. Ideo nimirum convenienter ma
rie videtur attribuendum. Siquidem
ea est que velud alterum solem induit
sibi. Quemadmodum enim ille oritur super bonos
et malos indifferenter oritur. sic ipsa
sese exorabilem omnibus clementissimam
exhibet. Et denique omnis sub ea est. et
quidem fragilitatis vel corruptionis
est penitus exclusus. ut merito sub pe
dibus eius luna esse dicatur. Iu
re ergo maria sole amicta perhibetur.
que lucem illam inaccessibilem videtur
tantum penetrasse. nec humanam tangi. sed opor
tet magis et circumfundi. et tamquam
ipso igne concludi. Candidissimus
sane et calidissimus amictus. cuius
omnia tam excellenter irradiata noscuntur.
ut nichil in ea tenebrosum
vel obscurum. saltem vel minimus lucidum.
sed nec tepidum quidem aliquid aut
non ferventissimum liceat suspicari.

Quam familiaris R. iii. ...
ris facta es ei domina. quam proxima.
immo quam intima. quantam invenisti
gratiam apud eum. In te manet
et tu in eo. Vestis eum et vesti
ris ab eo. Vestis eum substantia carnis
et vestit te ille sue glorie maiestate.

tis. Vestis nube solem. et sole ipso
vestiris. Novum enim fecit dominus super
terram. ut mulier circumdaret virum.
et ut sole mulier appareret amicta.
Denique coronavit eum. et vicissim
meruit ab eo coronari. Egredimini
filie syon et videte regem salomonem
in dyademate quo coronavit eum
mater sua. Verum hoc alias. Interim
sane ingredimini magis. et videte
reginam in dyademate quo corona
vit eam filius. In capite inquit
eius corona stellarum duodecim. Dig
num plane stellis coronari caput.
Quod et ipsis longe clarius mi
cans. ornet eas. quam ornetur ab eis.
Quid nisi coronent sydera. quam
sol vestit. Tu. Dominica infra octavam. qu...

Virgo hodie Omelia prout tunc
gloriosa celos ascendit. Fer. ii. L. i.
supernorum civium gaudia copiosis cu
mulavit augmentis. Hec est enim
cuius salutationis vox ipsos exultare
facit. quos materna adhuc viscera
claudunt. Quod si parvuli nondum nati
anima liquefacta est. ut maria locuta
est. quid putamus quanta illa fuit
celestium exultatio. cum et vocem audi
re et videre faciem et frui eius

fuit presentia meruerunt. Nobis uero
karissimi quamuis eius assumptionis sollempni
tatis occasio que causa letitie que
materia gaudiorum est. R. ii.

Marie presentia totus mundus
illustrabatur [illegible] nobis a deo.
ut et ipsa iam celestis patria clarius
rutilat uirgineo irradiata fulgo
re. Merito proinde in excelsis resonat
gratiarum actio et uox laudis. Numquid
igitur non nobis plangendum quam plau
dendum magis esse uidetur. Numquid
de eius presentia celum exultet. numquid
non consequens est ut tantum luge
at hic inferior mundus eius absen

Cessent tamen que . R. iii. . [illegible]
rela nostra quia nec nobis est
hic manens ciuitas. Sed eam inqui
rimus ad quam hodie maria benedicta
peruenit. In qua si conscripti sumus
ciues dignum est pro eius conti
nui gaudiis. Precessit nos regi
na nostra et tam gloriose suscepta est.
ut fiducialiter sequamur dominam ser
uuli clamitantes trahe nos post
te. in odorem unguentorum tuorum curri
mus. Aduocatam premisit peregri
natio nostra que tamquam iudicis ma
ter et matris misericordie suppliciter et efficaciter
salutis nostre negocia pertractabit [illegible]

Preciosum hodie . R. iiii.
munus terra nostra [illegible]
ad celum. ut dando et acci[illegible]
felici amicitiarum federe copuletur [illegible]
na diuinis. Illo enim ascen[illegible]
tus terre sublimis. unde ce[illegible]
ma descendit. Ascendens [illegible]
uirgo maria. celum ipa [illegible]
hominibus. Siquidem nec faci[illegible]
decet potuit nec uoluntas [illegible]
celorum ministrorum est. Mater [illegible]
genuit dei. Nichil sic potest [illegible]
tis eius seu pietatis commen[illegible]
magnitudine. nisi forte [illegible]
credatur dei filius hono[illegible]
trem. aut dubitare quis [illegible]
omnino in affectum transisse caritatem [illegible]
marie uiscera. in quibus ipsa [illegible]
deo est caritas. nouem con[illegible]
requieuit mensibus . R. v.

Et hec quidem propter nos [illegible]
[illegible] fratres. ut tamen [illegible]
leam beneficia. que prius glo[illegible]
mee consequimur. si ipsam di[illegible]
Hancebimus itaque quia uadit [illegible]
nisi forte quod absit inueniri [illegible]
omnimodis inueniatur [illegible]
Quem enim intellectum mundus [illegible]

qui aderat ibi: more solito humi
prostratus breuiter orauit. Statimque
surgens diuina pietate fretus ancep[s]
ti huc illucque labentem se teneri
tentem obiecit: cum [illegible] cerne[ret]
maligno spiritu palam [illegible] [illegible]
sti impium transgredi nequiuit; ho
mine autem inuasit horribili [illegible]
nias ac mugitus [illegible] [illegible]
quid. Vere ubi sancti [illegible] [illegible]
[illegible] sua lateret non potuit con
fugerent ad eum plurimi [illegible] [illegible]
remedia postulantes. [illegible] [illegible]
tator [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
aderat spei sue minime frustrauit.

Lectio v.

Cumque iam magis [illegible]
laudum preconia sequeretur,
cuiusque nomen per diuersas partes gentes,
magis ac magis [illegible],
timens ne sibi [illegible] [illegible]
[illegible] immoraretur [illegible]. Atque [illegible]
[illegible] in terram [illegible] [illegible] [illegible]
bone [illegible] [illegible] uendica
re. [illegible] [illegible] sua [illegible]
a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ret solitariam uitam [illegible] [illegible]
tradum mare [illegible] [illegible]
clam [illegible] omnibus [illegible] [illegible]
solus [illegible] [illegible] [illegible]

rum suum. et ad implendum [illegible]
re dignaretur: summo regi preces [illegible]
[illegible]. Vidit a longe quandam nauim
in pelagi procellas. tempestuosis
fremitu pulsibus iactari. nautasque
desperatos ac omnis gubernaculi
oblitos pene naufragari. Pro
quibus mox [illegible] orationis suffragium
deo optulit. sedata tempestate
peruenerunt ad portum. Lectio vi.

Videntes autem naute [illegible]
in littore [illegible] [illegible]
tem in oratione. Aiadunt [illegible]
rima [illegible] [illegible] orationes [illegible]
[illegible]. Interrogauerunt eum quis
esset. uel [illegible] rei causa [illegible]
[illegible] adisset. respondit se [illegible]
[illegible] esse atque uelle [illegible]. si [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
At illi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] referentes
qui te nobis talem [illegible]
dignatus est. qui nos a [illegible]
[illegible] liberauit. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nobiliter [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

ministrabimus tibi necessariis. Tu.

Appro. In nativitate beate
propinquante marie virg. l. i.
plenitudine temporis. cum iam reg
num iudeorum translatum esset ad herodem
alienigenam. videns ipse herodes
quod generis sui indicia semper maneret
obfuscationis sibi plurimum acquire
rent. Ignobilitatis sue conscientia
agitatus; genealogias hebreorum
que per idem tempus omnes descripte
in archivis templi secretioribus ha
bebantur. in quibus etiam alienige
narum quorumcumque continebantur
origenes. sicut achior et ruth.
et aliorum qui ex egypto israelitis
divinitus esse commixti iussit incen
di. Estimabat sane se nobilem
interposse; si novitatis et adve
ne israhelitice generis. nullus con
scriptionum falsalis urgeretur.

Verum fuere tunc. l. ii.
temporis pauci diligenti
us studiosi viri. qui vel descrip
tos ex parte aliquid huiusmodi libros
domi habebant. vel etiam memo
rie a vite ordine presapie retine
rent. priusque quos dimissa apo
[illegible] nobilitas commemorabat.

ex quibus etiam fuerant dispoteno
che idest herilis vel domini sic ap
pellati propter propinquitatem generis
christi. qui et nazarei sunt ex vi
co cotaba iudeorum. Hii per omnem cir
cumstes ordinem generationis christi par
tim etiam ex libris in quantum pos
sibile erat pandebant. l. iii.

Sicut igitur ex antiquorum tra
ditione tenemus. levi quem
sanctus lucas a ioseph ascendendo
quartum nominat. genuit panthera.
panthera genuit barpanthera.
barpanther genuit ioachim. Ioa
chim honestam et laude dignam annam
in matrimonium duxit. Sed quem
admodum vetus anna sterilis exis
tens per nonnullos et repromissionem sa
muelem peperit. ita et hec post preces
et repromissiones a deo dei genitri
cem affert. ut et in hoc a nullo
illustrium vincatur. Parturit igitur
gratia. hec enim anna interpretatur
domina. hoc enim nomen marie sig
nificat. Domina enim facta est omnium cre
aturarum; conditoris existens mater.

Parturitur. l. iiii.
Pater in probat ioachim
domo. et in sacrarium adducitur.

adhuc ex utero matris sue. Vinum et
siceram non manducabit neque bi
bet. neque inter populares fore secus.
sed in templo domini erit conuersatio
eius ne sinistrum quid de ea possit
suspicari. ut dicit. Itaque procedente sicut
ipsa mirabiliter ex sterili nascetur.
ita mirabiliter uirgo generabit altis
simi filium. qui ihesus uocabitur. et secundum
nomen suum saluator erit omnium gen
tium. Et hoc tibi horum que annuncio
erit signum. Cum perueneris ierusalem
ad auream portam. habebis ibi obuiam
annam uxorem tuam. que de tue regres
sionis retardatione modo sollicita est.
tunc in conspectu tuo gaudebit. Hys
dictis discessit angelus. Deinde
apparuit anne dicens. Noli timere
anna. neque putes fantasma esse
quod uides. Ego sum angelus qui pre
ces et elemosinas uestras optuli in conspectu
dei. et nunc missus sum ad uos. ut
annunciem uobis nasciturum filiam
uestram nomine mariam. que super omnes
mulieres erit benedicta. Hec a natiuita
te sua. statim domini gratia plena. tribus
ablactationis sue annis. in domo pa
terna manebit. postea seruicio man
cipata a templo. usque ad intelligi

biles annos non descendet. et ibi ie
iuniis et orationibus domino seruiens.
nocte ac die. ab omni immundo se ab
stinebit. Virum nunquam cognoscet. sed
sola sine exemplo uirgo filium. famula
dominum generabit. mundi saluatorem.
Itaque surgens ascende ierusalem. et cum
perueneris ad portam que aurea uocatur.
ibi pro signo uirum tuum. pro cuius incolu
mitate sollicita es. habebis obuiam.
Cum ergo ita hec euenerint. scito quod ea
que annuncio sine dubio completa erunt.
Igitur iuxta angelicum preceptum uterque
de loco in quo erant se promouentes.
ascenderunt ierusalem. Et cum peruenisset
ad locum angelico uaticinio presigna
tum. ibi sibi inuicem obuiauerunt.
Tunc de mutua uisione leti. et pro
missi certitudine securi. debitas
gratias egerunt domino humilium et alti
tudini. Itaque adorato domino domum reuer
si. diuinum expectabant promissum.
Concepit ergo anna et peperit filiam.
et iuxta angelicum mandatum paren
tes eius uocabant eam nomine ma
riam. Cumque trium annorum circulus
uolueretur. et ablactationis tempus
completum esset. ad templum uirginem
cum oblationibus adduxerunt. Erat autem

circa templum quindecim ascensionis
gradus. Hi hoc itaque ymno virginem
constituerunt. Cumque ibi vestimenta
que in itinere habebant exuerent, ut cul
tioribus se induerent, virgo sigil
latim sine ducentis sine levantis sola
tione iam ascendit, ut perfecte etati
in hac [illegible] nichil deesse puta
res. Iam quippe dominus in virginis sue
infantia magnum quid operabatur, et
quanta futura esset huius miraculi
indicio premonstrabat. Igitur sacrifi
cio domini secundum legem consummato et
voto suo perfecto, virginem intra septa
templi aliis virginibus ibidem educandis
dimiserunt, ipsi autem in domum suam
sunt reversi. Virgo autem omni devotione
cottidie crescens profectu virtutum proficie
bat, et quasi iuxta psalmistam pater et
mater dereliquerunt eam, dominus assum
psit illam. Cottidie namque ab angelis
frequentabatur, cottidie divina visione
fruebatur, que eam a malis omnibus
custodiebat et bonis omnibus reple
bat. [illegible] tenebat. Ita se
usque ad quartumdecimum annum pro
venit, ut non solum mali nichil de ea
confingere possent, sed et boni omnes
qui eam noverant, vitam et conversa

tionem admiratione dignam iudicarent.
Tunc pontifex publice denuntiabat
ut virgines que in templo instituie
bantur et hoc [illegible] tempus imple
sent, domum reverterentur, et nuptiis
operam darent. Cum mandato ceteri
virgines prompte paruissent, sola virgo
Maria facere se non posse respondit.
Significavit et parentes suos ipsam ser
vitio domini mancipasse, insuper et se
ipsam virginitatem deo vovisse. Ponti
fex in angustia constitutus [illegible]
cum scripturam que dicit: vovete et
reddite, votum infringendum puta
ret, nec morem genti insuetum in
troducere auderet. Precepit ut ad fest
ivitatem que imminebat [illegible]
[illegible]
res accesserunt, quorum consilio sciret
quid in tam dubia re faciendum
esset. [illegible]
placuit, dominum super hac re consulen
dum. et [illegible]
Pontifex autem [illegible]
lendum accessit. Nec mora cunctis
audientibus de oraculo [illegible]
vox facta est [illegible]
[illegible] virgo commendari
et desponsari deberet. [illegible]

[illegible] quam iam posuit re
[illegible] cum viginti du
orum esset annorum archiepiscopus remensis
electus. postea septuaginta quattuor
annis vixit. Huius tempore Clo
doveus rex Francorum ad fidem conuerti
[illegible] tamen cum Alemannis
congressus voto fidei suspenso de se
[illegible] Cum igitur ad
baptismum veniret nec adesset qui
crisma deferret subito columba de
celo ampullam cum crismate rostro
detulit. de quo pontifex regem in
baptismo linivit. Hec ampulla
[illegible] ecclesia custoditur.
[illegible] reges Francie inunguntur.

Cum autem beatus l. ii.
[illegible] senuisset [illegible]
[illegible] qua ipse debat [illegible] in
villa sua [illegible]
[illegible] congregasset
[illegible] derisiones
[illegible] ignem eis supposu
erunt. Dum [illegible] sensisset
[illegible] iam acervum arde
[illegible] igne [illegible] et resp
[illegible] collectam sepe. Fr
[illegible] dixit. Fratres se
[illegible] est. sed illi qui hoc fecerint.

et posteri eorum genus rupti. et femine
gutturiose erunt. Quod ita tamen esse
stetit usque ad tempora Karoli magni.
sic in villa predicta fuisse sunt. quorum
quosdam Karolus magnus quia in re
sua dominum occiderunt misit. Reliquos
vero per diversas provincias perpetuo con
dempnavit exilio. In anno l. iii

Defunctus tandem beatus Remi
gius circa annum domini quin
gentesimum dum deferretur ad sepultu
ram visus est ecclesiam sanctorum Thimothei et
Appollinaris secus ecclesiam beati Christo
fori. ita feretrum gravari cepit ut
nullo modo ad ecclesiam predictorum martirum fer
ri potuit. Tandem dum oraverunt
ut ostenderet eis utrum vellet sepeliri
in illa parva ecclesia posita que erat
in cymiterio Remensi. ubi nulle sanctorum
reliquie quiescebant. Statimque fere
trum levissime sustulerunt et illuc
beati Remigii honorifice posuerunt.
Ubi cum multa miracula continue
fierent. ampliaverunt ecclesiam et
criptam retro altare. cum corpus
vellent illuc reponere. movere
non potuerunt. Cumque in orationibus
pernoctassent et media nocte [illegible]
[illegible] in crastinum [illegible] kalendis

octobris. inuenerunt sepulcrum cum
corpore sancti remigii. in illa cripta retro
altare ab angelis deportatum. post
longum autem tempus eodem die transla
tum est corpus eius in pulchriore lo
cum. et in capsa argentea collocatum. T.

Beatus *In festo beati francisci*
franciscus de partibus *lc. i.*
thuscie ciuitate assisii. natus parente
mediocri. post lasciuiam iuuenilis
ardoris et negociorum secularium uanita
tes. grauis langoris molestia
attritus. digitum dei ad sue conuer
sionis effectum. Cum autem die qua
dam dei misericordiam inuocasset. plenissi
me ostensum est ei. quid ipsum agere
oporteret. Et mox iuxta communitas omnia
que multo labore quesierat uendidit et
in pecuniam commutauit. Cum autem
quandam intraret ecclesiam. que ruinam
minabatur. est necessitate commotus.
quia portabat pecuniam obtulit
sacerdoti. Quo timore parentum
tempore recusante. eam proiecit in
dignum reputans uirtute simul et
pecuniam possidere. Tu. *lc. ii.*

Patris uero seuicia uitens
hec. uinclis eum subiciat
et carceri. Accurrit autem et mater
suis blandiciis et proposito eum
reuocare. Sed cum uir dei nec pa
tris uerberibus nec matris blandicus
potuisset emolliri. magne pie
tatis suffragio solutus est. Deni
que coram ciuitatis antistite rennu
ncians omnibus. ipsis etiam femora
libus patris curauit restituens.
seruientis indutus est. et cum
puerorum uesania cum luto et lapi
de qui fatuum censebatur. Quadam
autem die dum et euangelium legi
audiret a christi discipulis. non uir
gam. non peram. non calciamenta.
debere portari. calciamentis re
iectis et baculo. indutus est pro
zona funiculum. et mordentis
lane pauperem tunicam. *lc. iii.*

Hic cibos delicatiores sibi
appositos. ne dum ne pala
tum alliceret parumabat. uimi
tate similes. Cum tunica diebus
et noctibus pro indumento et lecto
utebatur. que uimibus operta
frequenter excussione baculi tol
lerabilior redderetur. Erat et conti
nua orationis attentio. meditatio
sancta. pia compassio misericordie.
admiranda caritas. humilitas

decem · fuit aūtē temporibȝ constan
tini et nepotiani · ac secundi con
sulū · ex die kalendaꝝ februarij ·
usqȝ ī diem octobris · Hic cōstitu
it ut epc̄ hostiensis qui cōsecrat
ep̄os urbis · pallio uteretur · ac ab
eode epc̄ rome cōsecraretur · et cō
stitutū fecit de om̄i ecc̄ast̄ico ordi
ne · Hic fecit duas basilicas · unā
ī ardeatina · ubi requiescit · et
aliā intra urbem romanam ·
Huius suggestiōe · R · ij ·
Optulit constātinus au
gustus uia ardeatina fundū ro
saꝝ cū om̄i agro campestri · p̄au
solidoꝝ quadragīta · quē cymite
riū constituit · In basilica q̄ȝ in
urbe optulit patenā argenteā
pensantē libras triginta · et
amas argenti duas · pensātes
libras uigīti · ciphū argenteū u
nū · pensantē libras decē · et cali
ces ministeriales argenteos · pen
santes libras duas · coronā ar
genteā · pensātem libras decē ·
Optulit eciā tim · R · iij ·
Domina anthomanū · uia clau
dia · p̄stiū solidoꝝ quadraginta
et tremissos duos · fundū ardea
uia ardeatina · p̄stiū solidoꝝ qua
draginta et tremissū · Hic fecit
ordinaciones p̄ mensē decembrem ·
presbiteros uiginquīq̄ȝ · dyaconos
septē · ep̄os p̄ diuersa loca · uiginti
septē · Sepultus est aūt in cymi
terio balbine uia ardeatina pri
die octobris · et cessauit episcopa
tus dies uiginti · Sc̄i dyonisij ·

Paulus replens · ewangelio ·
ewangeliū deuenit · eleutherij ·
athenas que una maiorum ur
biū · nutrix philosophie · et sapiē
tie genitrix · prima leges condi
dit · et alijs iura ministrauit · In
hac a temporibus cecropis et ma
nandri · cultus inualuit symula
croꝝ · Unde et quinqȝ regionibus
distinguebatur · in quibȝ diuersa
colebatur ydola · quaꝝ una dice
batur ariopagus · in q̄ mars
colebatur · Mars enim aris · pag⁹
uō uilla grece uocatur · Factum
est aūt ut quidā nobilis a pollo
naie · qui int̄ philosophoꝝ scolas
clarus habebatur · p̄ doctrinā
pauli conuerteretur ad xp̄m · ex q̄
athenienses p̄mon · dixerunt
paulū ad ariopagū · ut ibi doctrina

sua noua examen recipet. R. iij.

Erat tunc apud athenas dyo-
nisius ex altissimorum san-
guine. qui ob plenitudinem diuine
sciencie. theosophus id est diuini sa-
piens. a regione autem urbis in qua
principabatur ariopagita uocaba-
tur. Hic anno etatis sue uicesi-
mo quinto. cum appollo phanio
philosopho noto astrologie disci-
pline elyopoli egypti transmigra-
uit. ubi cum eo degens. quando dominus in
cruce pependit. uidens eclipsim
solis innaturalem attonitus dixit.
Hec nox quam descendisse miramur.
totius ueram lucem mundi aduen-
turam significat. Explens igitur pro
quibus processerat redijt. atque totius
urbis preerat. et curie ariopagi-
tarum presides omnium negociorum ut nobilis-
simus moderamina disponebat.
et inter primos primus intitulatus
toga philosophica. undique ad stu-
dium confluentibus doctrine profun-
debat acumina. Tua. R. iij.

Huic magister primatem abor-
sus est paulus. et interrogare
cepit quid coleret. Cui dyonisius.
deos quos coluerunt patres nostri.

Cumque paulus singula altaria per-
lustrasset. inuenit unum cui erat
tytulus scriptus ignoto deo. Et
conuersus ad dyonisium dixit. Quis
est ille deus incognitus? Ad quem
dyonisius. adhuc non est demon-
stratus nobis: sed seculo uenturo
futurus est. Et paulus. Homo e-
rit an spiritus? Dixit dyonisius. Vere
deus et uerus homo. et ipse re-
nouaturus est mundum. Tunc pau-
lus ait. Illum predico uobis quem
incognitum appellatis. et occasione
ex hoc sumpta predicauit atheniensibus
filium christum. Cuius doctrine ueritate
cognita cessit dyonisius. rogans
paulum ut deprecaretur et deum quem
predicabat nunciam. ut illius cul-
tor fieri mereretur. R. iiij.

Postera die dum paulus iter
ageret. cepit eum cecus quidam
interpellare. At ipse crucis signum
clausis a natiuitate oculis impressit
dicens. ipse dominus te illuminet. Sicque
mox uidentem misit ad dyonisium
mandans ut memor sponsionis
sue. ad deum uenire non differret.
et baptismum salutis acciperet.
Quo facto respiciens eum dyonisius.

ait. Es tu ne ille quem cecum natum
michi cognoverit? Cui ille. Ego sum.
Sed paulus ihesu christi magistri sui in
vocata virtute sanitatis michi
lumen indulsit. Surgens igitur dyo
nisius cum omni domo sua et da
mari uxore sua veniens ad pau
lum baptizatus est. R. v.

Per triennium igitur inseparabi
liter adherens paulo om
nibusque celestium misteriorum archanis
sufficienter instructus. ab ipso paulo
atheniensium est ordinatus episcopus.
ipsamque civitatem et maximam partem
patrie ad fidem ueritatis convertit.
Precedente vero tempore cum petrum et pau
lum rome in vinculis comperisset: sub
rogato sibi episcopo illuc pergens invenit
eos martirio consummatos. A beato
autem clemente petri successore a
mabiliter et honorabiliter susceptus.
Post aliquot spacium temporis cum
aliis quibusdam ad eroganda di
vini verbi semina concessa sibi li
gandi atque solvendi auctoritate
in gallias est directus. Qui predi
cando et sermonem confirmando
sequentibus signis parisius domino
cooperante pervenit. Tu. R. vi.

Porro domicianus audito quod p
eum destruerentur ydola et christi
converterentur ad christum. direxit in
gallias prefectum fescenninum et sisin
nium ut senem notatissimum perquireret.
et inventum ydolis thurificare com
pelleret. aut tormentis exquisitissimis
faceret interire. Post tormenta igitur
innumerabilia. flammas. flagella. be
stias. retruditur in carcerem.
Ubi post ad exhortationem adquisitam
habitam qui eos in vite sequebantur fratres.
dum missarum sollempnia celebraret
dyonisius. ut participacione sacramen
ti confirmarentur. dum frangeret
panis. resplenduit lux de celo
super eum. in qua apparens dominus ihesus
christus dixit ei. Accipe hoc care meus.
quod mox complebo tibi una cum patre
meo. Siue fortiter facias. et certo
memoria tua in laude. Dilectio
autem et benignitas quam habes pro
quibuscumque pecierit impetrabit.

Post hec eductus de R. vii.
carcere. sustinet iterata
supplicia. Tandemque ad locum decolla
tionis educti. positis genibus et pre
cisis cervicibus. uno eodemque momento
dyonisius et rusticus archipresbiter

et eleutherius archidyaconus qui
dyonisio inseparabiliter adherentes socii
in passionibus suis socii ei fuerunt
securibus decollati sunt. Capitibus
autem amputatis: lingua palpi
tans adhuc dominum ihesum christum confiteri
putabatur. Maximus autem tunc cunc
tos assistentes horror invasit. ac
lux ineffabilis. cunctis resplenduit.
et beatissimum dyonisii se cadaver erexit.
sanctaque manu capud dolabra trun
catum. angelico ductu gressum ire
gente. et luce celesti circumfulgente.
pendulis cepit brachiis vectare.
Facta est autem. R. viii. Te
comes multitudo celestis
exercitus examinum eius corpori ca
pudque proprium ab ipso monte ubi fuerat
decollatus. per duo fere miliaria
deportavit. usque ad locum in quo nunc
dei dispositione sua electione
requiescit humatum sine cessati
one ymnis dulcisonis laudantes dominum.
Sed et penetrantia celos divinorum spi
rituum innumerabilia agmina sunt
audita canore ineffabilis suavi
tatis. modulantia gloria tibi domine.
adiuncto frequentius alleluya. Na
pur discerni potuit cantus an
gelicus velud alternantibus choris angelica
hec et alia quorum multitudinis non po
tuit propriis continebant. R. x.
Videntes autem innumeri po
puli persequtorum miraculum
crediderunt. Nonnulli credentes autem
nimio terrore perculsi. quique in suas
partes fugierunt. Porro persequtores
timentes. ne corpora sanctorum rustici et
eleutherii. qui adhuc in loco
decollationis insepulta iacebant.
fidelium devotio ad proprium suum
colligerent. ipsa demergi fecerunt.
sed nobilis quedam mulier adhuc
pagana se convivii disponens ad
fidem. ministris huius sceleris cau
te ad convivium invitatis fecit
interim pie sanctorum furari corpora et
occulte ad tempus tandem invi
gata persequtione deportata sunt.
et adiuncta ad corpus beati dyo
nisii. Celebrata est autem passio
sanctorum. anno a passione domini sexa
gesimo quarto. etatis vero dyo
nisii circiter nonagesimo. Tu autem.
Lucas In festo beati Luce.
siquidem natione evangeliste.
tantum veterum ecclesie tractatorum. Syrus
natione antiochenensis medicine

ydoneum atque probatum fuisse paulus
demonstrat. Sed et quante carita
tis circa ipsum fuit. idem apostolus ad
colocenses scribit dicens. Salutat
vos lucas medicus carissimus. Et
ad thymotheum. Lucas est mecum
solus. Hic autem uxorem numquam nec
filios meruit propagare habuit.
sed sine crimine die noctuque ser
viens domino octuagesimo quarto vite
sue anno. spiritu sancto plenus obiit.
sepultusque est in bithynia. Cuius
quidem ossa regnante constantino.
constantinopolim sunt postea transla
ta: atque a constantinopolitanis
miro favore suscepta. l. viij.

Hic est lucas qui et hystori
am ordine texuit. et ipsa
nobis gesta domini miracula reve
lavit. insuper et omnes sapientie virtu
tes hystoria sua comprehendit.
Naturalia quippe docuit. dum
christum solum unigenitum dei filium
ostendit. et in eius adventum vir
tutes celorum moveri predixit. In
cuius passione tenebre per diem fe
cit. sol refugit. Moralia quoque do
cuit. ut inimicum diligere verbe
tenem non reputante. minimum gra
tis dare. Sed et rationalia do
dum qui fidelis est in minimo: e
maiori se fidelem esse osten

Merito autem mr. l. ix.
quatuor animalia vitu
patur. qui tamquam animal hostiis
putatum. circa templum et hos
ma. maxime sue narrationis se
versatur. In principio namque sac
collocat ad aram orantem. p
te foris. mariam conceptam do
salutantem mittit ad domum ponti
illi baptistam natum refert. illuc
natum cum hostiam mitteret. illuc
cum parentibus singulis annis d
duodecimo in templo doctorum
miserit. et post tercia talia d
los deum in templo laudantes
sui ewangelii concludit. In

Fuit in In festo. xj. m
britannia rex Virgin
christianissimus nothus nomine. q
nere nobilem et mirabilem
nomine ursulam divina provid
titus est regni consorte. Cui
prolem dedit deus feminam
immane ursum dyaboli
plus formatura erat. ursula
tissimam plago nomen accep

regia ambitione dignata. narrat
... placens mirum eius amabili
honestate forme et pulchritu
pollebat. ita quod etiam nobi
virginis fama longe lateque
[illegible] R. ij.

Rex autem anglie potens sed
gentilis qui domino multas gentes
subiugaverat suo. audita huius
[illegible] fama. affectabat eam suo
[illegible] in matrimonio copulare.
[illegible] eam summo desiderio
[illegible]. Misit itaque sollempnes
[illegible] qui preciosa
[illegible] et plura munera [illegible]
egregias [illegible] terrarum et [illegible]
[illegible] regni. et
[illegible] deliciarum mundus habere posset.
[illegible] copulationem pollicentes [illegible]
[illegible] grates adiunge [illegible] ut optata
[illegible] compleret [illegible] si minus [illegible]
[illegible] missionibus [illegible]

Devotissima [illegible] R. iij.
religionis cultor [illegible] filie
[illegible] negocio [illegible]
[illegible] fide indigna [illegible]
[illegible] ydolorum [illegible]
[illegible] ipsam [illegible]
[illegible] consentire [illegible] tyrannum

gentilis similiter non annueret sub
ditis maxime formidabat. Cepit
exinde nimium mesta esse. Ad
illa coopertis [illegible] iugiter
et oratione instantie sedebit. Fati
[illegible] paululum
soporata. divina revelatione de
toto vite sue ordine et conso
[illegible] et gloria pal
ma martyrii plenius edocetur.

Que revelacionem R. iiij.
Patri reperiens. suasit
ut [illegible] consentiret. ea
[illegible]
[illegible]
[illegible] singulis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] inter un
[illegible]
in fide xpi. Accepta [illegible] cum gau
dio condiciones. baptizatur regis
filius et etherius appellatur.
et [illegible] cuncta que virgo
petierat. [illegible] pater de filia [illegible]
[illegible] solacium [illegible]
[illegible] solacia [illegible]

essent. dicunt ad infantem. In no-
mine ihesu christi dic. si iste dyaconus
perpetravit hanc iniquitatem. In[fans]
ait. Hic dyaconus numquam [illegible]
[illegible] coinquinavit. Insistebant [illegible]
autem parentes. ut persona [illegible]
rogaretur. Qui dixerunt. Hi[c]
nocentes absolvi decet. R. viij.

Viginti igitur annis et mensi-
bus tribus commorati sunt in
babilonia: et plus quam sexaginta
milia baptizati sunt. Baptiza-
to primus rege cum universis digni-
tatibus suis. Et ordinaverunt
in civitate episcopum nomine Abdiam.
qui cum eis venerat de iudea: et
persecuti sunt. Venerunt autem ad Sa-
nir civitatem magnam. In qua
cum mansisset apud discipulum
suum eiusdem civitatis virum nomine
Sennen: ecce pontifices cum populo
innumerabili clamantes ad Sen-
nen. Perducite ad nos inimicos
deorum nostrorum. Inventa tenentur apostoli.
et ducuntur ad templum solis.

Compellebantur igitur. R. ix.
adorare symulachra.
Sed cum ad eorum invocationem videret
omnis populus duos ethiopes nigri

[illegible] et
[illegible] et apostolos
[illegible] eos. Ipsa
[illegible] figura. ita
[illegible] retur. a summo
[illegible] ad fundamentum. Ma-
[illegible] iuxta aderat [illegible]
[illegible] adusti in cinerem
versi sunt. Post menses autem sep-
tem misit rex xerses et corpora apostolorum
cum ingenti honore ad suam [illegible]
[illegible] civitatem. in qua construxit
eis basilicam per tres annos con-
firmans eam, in die natalis eorum.

Legimus. In festo omnium
in ecclesiasticis sanctorum. R. i.
historiis quod sanctus Bonefacius
a Foca cesare impetravit dona-
ri ecclesie christi templum rome. quod ab
antiquis pantheon vocabatur:
quia hoc quasi symulachrum omnium vi-
debatur esse deorum. In hoc igitur sy-
mulachro eliminata omni
spurcitia. fecit ecclesiam sancte dei
genitricis marie. et omnium mar-
tyrum christi. ut exclusa multitudine
demonum multitudo ibi sanctorum
in memoria haberetur. et plebs
in capite kalendarum novembrium [illegible]

[illegible]a. sicut in die natalis domini
ad ecclesiam in honore omnium sanctorum con
secratam conuenirent. Decreuit ergo
religione christiana decretum est. ut
meritis dei per orbem terrarum honor
et memoria habeantur. ut quicquid
humana fragilitas per ignoranciam
uel negligenciam seu per occupacionem
rei secularis in sollempnitatibus sanctorum
minus plene peregisset: in hac sancta
obseruacione solueretur. Nunc ergo
fratres karissimi in omnium primordiis sanctorum
laudare et [illegible] glorificare decet eum.
qui cunctos condidit sanctos. cuius
maiestas nec incipit. nec desinit:
ex quo omnia. per quem omnia. in quo omnia.
Ipsi honor et gloria in secula seculorum amen.

Beata dei genitrix. R. ii.
et semper uirgo maria templum
domini. sacrarium spiritus sancti. uirgo
ante partum. uirgo in partu. uirgo
post partum: primas sollempnitate diei
[illegible] [illegible] celebrat. Hec est
enim que [illegible] [illegible] moue
bat [illegible] [illegible] luxus seculi. ac
lenocinia mortalis uite declina
re [illegible] predicanda. cum uir
ginitatis honore. intra cordis
hospicia obseruare: decebatque

eam omnium uirtutum reginam. Sicut
[illegible] esse salutis [illegible] [illegible]
quod hac esse angelorum sinus affir
mabat exemplis. Vnde et innumera
bilis utriusque sexus multitudo
eius secuta est uestigia: teste
tis nuptiarum copulas. R. iii.

Principium et finis omnis
creature superna celorum
regna. spiritibus angelicis ad
laudem et gloriam. atque honorem
sui nominis ac maiestatis alto
ordine collocauit. Nouem autem
esse angelorum ordines ad testi
monia ac misteria complementa [illegible]
te sacro eloquio cognouimus
quorum principatus et potestates
subsistit atque mirabili dei omni
potentis nutu distinguuntur.
Talibusque a primordiis incipi
entis uite beatorum spirituum distinctio
nibus superna celorum regna. Adeo
condidit in perpetuum mirabiliter
collocata consistunt. Huius diebus
fratres karissimi [illegible] ac deo
dilectis angelorum agminibus hu
ius diei sollempnitatem credimus
esse consecratam. R. iiii.

Sollempnitas hec non solum

tabat nomen sancti martyris tempusque
passionis ostendi. grandi se scru
pulo permoveri. quod nichil certi con
stans sibi maiorum memoria tradi
disset. Cum aliquamdiu ergo a loco
illo se abstinuisset. nec derogans
religioni quia incertus erat. nec
auctoritatem vulgo accommodans.
ne superstitio convalesceret. quadam
die paucis secum adhibitis fratribus
ad locum pergit. Deinde super sepulchrum
ipsum astans oravit ad dominum. ut
quis esset. vel cuius meriti sepultus
ostenderet. Tunc conversus ad levam
videt assistere umbram sordidam
trucem. Imperat nomen meritumque
ut loqueretur. Nomen edidit. de cri
mine confitetur. latronem se fuisse.
ob scelera perculsum. vulgi errore ce
lebrari. Sibi nichil cum martyribus
esse commune. cum illos gloria. se autem
pena retineret. Mirum in modum vocem
loquentis qui aderant audiebant.
personam tamen non videbant. Tunc
quid vidisset martinus exposu
it. iussitque ex eo loco altare quod ibi
fuerat submoveri. atque ita populum a su
perstitionis illius absolvit errore.
Accidit autem in sequenti tempore dum

iter ageret. ut gentilis cuiusdam corpus
quod ad sepulchrum cum superstitioso funere
deferebatur obvium haberet. quidque
id esset ignarus. paululum stetit. Nam
fere quingentorum passuum intervallum
fuit. ut difficile esset agnoscere quid
videret. Tamen quia rusticam manum cer
neret. et agente vento lintheamina
corpori subiecta volitarent. profanos
sacrificiorum ritus credidit. quia esset
hec gallorum rusticis consuetudo. si
mulacra demonum candido tecta
velamine misera per agros suos
deferre dementia. Elevato ergo in
adverso signo crucis. imperat turbe
non moveri a loco. onusque deponere
videres miseros primum velut saxa
riguisse. Deinde cum movere se summo
conamine niterentur. ultra ac
cedere non valentes ridiculam in
vertiginem rotabantur. donec
victi corporis onus deponunt. Atto
niti. et semet invicem aspicientes
quid nam sibi accidisset cogita
bant. Sed cum beatus vir comperis
set exequiarum illam esse frequentiam
non sacrorum. elevata rursum manu
dans eis abeundi et tollendi cor
pus potestatem. Ita eos et cum

66 [illegible]

09 1 [illegible]

[illegible] [illegible] thu
[illegible] [illegible] mino
[illegible] [illegible] ulum dicui[illegible]
[illegible] [illegible] que stephano
[illegible] [illegible] gressus sue
[illegible] [illegible] [illegible] de terre
gentilium turba cepit obsistere
Et [illegible] illa [illegible] eiusc
[illegible] dno [illegible] succedi
[illegible] non [illegible] cepit
[illegible] commonere. michi [illegible]
religionis in [illegible] et illa luca
[illegible] qr esset [illegible] dicam.
[illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] te [illegible] quem [illegible] colere
[illegible] nos [illegible]
[illegible] currente [illegible]
ut [illegible] est [illegible] ut deus [illegible].
[illegible]. Tunc ille [illegible] co
[illegible] [illegible] se polliceretur.
Sed nos ad huiusmodi conditio
[illegible] [illegible] gentilium turba co
[illegible], [illegible] arboris [illegible]
[illegible] iacturam. [illegible]
[illegible] [illegible] obruisset. Itaque
[illegible] [illegible] [illegible] ita esset
[illegible] ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ea loco [illegible]

ius statuitur, pro solutio ru[illegible]
rum quo [illegible] esse casuram ne
modicum [illegible]. Succisa ig[itur] ipsi
sua primum cum ingenti gaudio le
[illegible] ceperunt. Aderat enim
turba mirantium. Iamque paulatim
tuitura primus. et ruina suam
[illegible] [illegible] cepit. [illegible]
enim monachi. et spem omne
[illegible]. [illegible] [illegible] mor
tem expectantes. At ille confi
in dno [illegible] sup se ruente [illegible] ob
uia manu signum crucis opponens.
Tunc uo turbinis [illegible] pu
[illegible] [illegible]. in [illegible] ali
[illegible] qui in tanto loco [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] qr illa [illegible]
fuit. qui non in [illegible] [illegible]
[illegible] errore [illegible]. [illegible]
to aute [illegible] nome est
[illegible] templum opulentissimum [illegible]
[illegible] religionis uoluisse
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] adeo. ut non [illegible]
[illegible] [illegible]. Itaque [illegible]

09 [illegible] 1 [illegible]

[illegible]

Hoc nobiscum dilectissimi
agit testamentum utriusque doc
trina ut inhereamus veris et co
[illegible]imus a vanis. Non enim ap
prehendi potest quod providetur nisi custodi
tum [illegible] quod iubetur. Quid autem in
[illegible] ut homo tamquam fera ymma
gine [illegible]at voluntate et per abstine
ntia [illegible] teneret a lege. Ideo ipsa
[illegible] observantia quatuor
[illegible] assignata temporibus ut videlicet p
[illegible]us anni recurrente decursu
[illegible]tem nos intelligentes puri
[illegible] indigere semperque esse inten
[illegible] vite varietate iac
[illegible] ut parum quod fragilitate
[illegible] et cupiditatum pollutione
[illegible] ieiuniis et elemosi
nis [illegible]tur. Fer. V. R. I.

Quadam autem die contigit ut
Sara filia raguelis in civi
tate [illegible] et ipsa audiret impro
perium ab una ex ancillis patris sui:
quoniam tradita fuerat septem viris et
demonium nomine asmodeus occiderat
eos mox ut ingressi fuissent ad
eam. Ergo cum pro culpa sua incre
paret puellam. respondit ei dicens.
Amplius ex te non videamus filium
aut filiam super terram interfectrix
virorum tuorum. Numquid et me occide
re vis: sicut etiam occidisti septem vi
ros. Ad hanc vocem perrexit in superi
us cubiculum domus sue et tribus die
bus et tribus noctibus non manduca
vit neque bibit: sed in oratione persistens
cum lacrimis deprecabatur deum: ut
ab isto improperio liberaret eam.

Factum est autem die tertia. R. II.
Dum compleret orationem benedi
cens dominum dixit. Benedictum est nomen
tuum deus patrum nostrorum qui cum iratus
fueris misericordiam facies: et in tempore
tribulationis peccata dimittis. his
qui invocant te. Ad te domine faciem
meam converto: ad te oculos meos
erigo. Peto domine ut de vinculo im
properii huius absolvas me: aut de
super terram eripias me. Tu scis
domine quia numquam concupivi virum: et
mundam servavi animam meam ab
omni concupiscentia. R. III.

Numquam cum ludentibus miscui
me: neque cum his qui in le
vitate ambulant participem me pre
bui. Virum autem cum timore tuo non
cum libidine mea consensi susci
pere. Et aut ego indigna fui illis.

aut illi forsitan me. non fuit dig
ni: quia forsitan viro alio conservas
ti me. Non est enim in hominis potesta
te consilium tuum. hoc autem habet pro cer
to omnis qui colit te: quia vita eius si in
probatione fuerit coronabitur. Si in tribu
latione autem fuerit liberabitur. et si in cor
ruptione fuerit: ad misericordiam tuam perve
nire licebit. Non enim delectaris in perdi
tionibus nostris: quia post tempestatem
tranquillum facis. et post lacrimati
onem et fletum. exultationem infundis.
Sit nomen tuum deus israel: benedictum
in secula. Tu autem. fer. vj. p. t.

Quam ieiuniorum tempus est
fratres karissimi. de ieiunio cum
sanctitate nostra tractandum est. Ieiunia
christianorum: spiritali potius quam car
nalibus exercenda sunt. Unde apostolus
principaliter ieiunemus: ne ieiunia
nostra sicut iudeorum a domino respuantur.
quale est enim ut a cibis quos dominus
creavit nescio quis impostor ab
stineat: et peccatorum sagina pingues
cat. Non tale ieiunium ego elegi.
dicit dominus. Plenum est etiam ieiunium
abstinentie a peccatis: nisi addamus et
bona. Porro ieiuniis nostris etiam
illud oportet accedere. quod dominus ait.

Sicut ieiunantes: nolite fieri sicut
ypocrite tristes. Tu autem. f. v. f.

Ieiunium est quod probat electionis.
non solum in commissa corporis refectio,
verum etiam a malis actibus facta
discessio. Itaque cum homo ne
tua gravet consueta crapula potus.
neque animum tuum vinorum [illegible]
delectet: et digna deo exhibeat ie
iunia. alit magis homines qui
placent deo. Tunc erit gratum deo ac
ceptum ieiunium. si operibus sanctis fuit
expiata conscientia. Quale est enim
humiliari cibo et augeri peccato. Cum
quis corpus suo ieiunio devotus ma
cerat cupiditatum fomites carnis macerado.
fragat in penis [illegible]
innat. fauces auri cupidine [illegible]
extinguat. [illegible]
leonis extendat. atque [illegible]
pauperum ab eo [illegible]

Ceterum si. f. vj. legitur.
Affectas ut curves [illegible] cer
vicem tuam. cilicium et cinerem sub
sternas: nec sic magis [illegible]
ieiunium acceptum. sed solve omnem
nodum iniquitatis et obstinatio
nem malorum: dimitte quassatos in
requiem. Hec sunt enim quibus

in instantia magna: et humiliaverunt animas suas in ieiuniis ipsi et mulieres eorum. Et induerunt se sacerdotes ciliciis, et infantes prostraverunt contra faciem templi: et altare domini operuerunt cilicio. Et clamaverunt ad dominum deum israel unanimiter ne darentur in predam infantes eorum et uxores eorum in divisionem et civitates eorum in exterminium et sancta eorum in pollutionem. Tunc eliachim sacerdos dei magnus circuivit omnem israel: allocutusque est eos dicens. Scitote quoniam exaudiet dominus preces vestras si manentes permanseritis in ieiuniis et orationibus in conspectu domini. Memores estote moysi servi domini qui amalech confidentem in virtute sua et in exercitu suo et in clipeis suis et in curribus suis non ferro pugnando sed precibus sanctis deiecit. Sic prostrati erunt universi hostes israel si perseveraveritis in hoc opere quod cepistis.

Dominica tercia mensis septembris lectio prima

In diebus assueri qui regnavit ab india usque ad ethiopiam super centum viginti septem provincias: quando sedit in solio regni sui: susa civitas exordium regni eius fuit. Tertio igitur anno imperii sui fecit grande convivium cunctis principibus et pueris suis fortissimis persarum et medorum inclitis et prefectis provinciarum coram se: ut ostenderet divitias glorie regni sui ac magnitudinem atque iactantiam potentie sue multo tempore centum videlicet et octoginta diebus. Cumque implerentur dies convivii: invitavit omnem populum qui inventus est in susis: a maximo usque ad minimum. Et iussit septem diebus convivium preparari in vestibulo orti et nemoris quod regio cultu et manu consitum erat. 2a Et pendebant ex omni parte tentoria aerei coloris et carbasini ac iacinctini sustentata funibus byssinis atque purpureis qui eburneis circulis inserti erant et columpnis marmoreis fulciebantur. 3a Lectuli quoque aurei et argentei super pavimentum smaragdino et pario lapide stratum dispositi erant: quod mira varietate pictura decorabat. Bibebant autem qui invitati erant aureis poculis: et aliis atque aliis vasis cibi inferebantur. 4a Vinum quoque ut magnificentia regia dignum erat habundans et precipuum ponebatur. Nec erat qui nolentes

cogeret ad bibendum. sed sicut rex statu
erat. preponens mensis singulos de princi
pibus suis. ut sumeret unusquisque quod
4a uellet. Vasthi quoque regina fecit conui
uium feminarum in palatio ubi rex assuerus
manere consueuerat. Itaque die septimo
cum esset hylarior rex et post nimiam
potacionem incaluisset mero. precepit
nauman. et bazatha. et arbona.
et gabatha. et zazath. et abgata.
et tharchas. septem eunuchis
qui in conspectu eius ministrabant
ut introducerent reginam uasthi co
ram rege posito super caput eius dy
ademate. ut ostenderet cunctis populis et prin
cipibus illius pulchritudinem. Erat
autem pulchra ualde. Que renuit
et ad regis imperium quod per eunuchos
5a mandauerat uenire contempsit. Unde
iratus rex et nimio furore succ
census: interrogauit sapientes qui
ex more regio semper ei aderant.
et illorum faciebat cuncta consilia.
scientium leges ac iura maiorum.
erat autem primi ac proximi. charse
na. et sethar. et admatha. et tharsis.
et mares. et marsana. et ma
mucha septem duces persarum atque medorum qui
uidebant faciem regis. et primi
post eum residere soliti erant. cui
sententie uasthi regina subiaceret. que
assueri regis imperium quod per eunu
chos mandauerat facere noluisset.
Responditque mamucha audien
te rege atque principibus. Non solum
regem lesit regina uasthi: sed omnes
principes et populos qui sunt in cunctis
prouinciis regis assueri. Egredietur
enim sermo regine ad mulieres omnes.
ut contempnant uiros suos et dicant.
rex assuerus iussit ut regina uasthi
intraret ad eum: et illa noluit. Atque
hoc exemplo omnes principum coniuges
persarum atque medorum paruipendent imperia
maritorum. Unde regis iusta est indig
natio. Si tibi placet egrediatur
edictum a facie tua et scribatur iuxta
legem persarum et medorum quod preteriri
illicitum est. ut nequaquam ultra uasthi
ingrediatur ad regem. sed regnum
illius altera que melior est illa
accipiat. Et hoc in omne quod latissi
mum est prouinciarum diuulgetur imperi
um. ut cuncte uxores tam maiorum
quam minorum deferant maritis suis
honorem. Placuit consilium eius regi
et principibus. Fecitque rex iuxta
consilium mamuche: et misit

ipse quidem in iniquitate sua morietur.
tu autem animam tuam liberasti. Sed et si con-
versus iustus a iustitia sua fecerit iniqui-
tatem. ponam offendiculum coram eo.
ipse morietur quia non annuntiasti ei.
In peccato suo morietur. et non erunt in me-
moria iustitie eius quas fecit: san-
guinem vero eius de manu tua requi-
ram. Si autem tu annuntiaveris iusto ut
non peccet iustus. et ille non peccaverit.
vivens vivet. quia annuntiasti ei: et
animam tuam liberasti. fer. vi. p. f.

Et tu fili hominis sume tibi laterem
et pones eum coram te. et de-
scribes in eo civitatem ierusalem. et ordi-
nabis adversus eam obsidionem. et
edificabis munitiones et comportabis
aggerem. et dabis contra eam castra:
et pones arietes in giro. Et tu su-
me tibi sartaginem ferream. et pones
eam murum ferreum inter te et civitatem.
et obfirmabis faciem tuam adversus eam.
et erit in obsidionem et circumdabis
eam. Signum est domui israel. p. ii.

Et tu dormies super latus tuum
sinistrum: et pones iniqui-
tates domus israel super eo numero die-
rum quibus dormies super illud: et as-
sumes iniquitatem eorum. Ego autem
dedi tibi annos iniquitatis eorum. nu-
mero dierum trecentos et nonaginta di-
es. et portabis iniquitatem domus israel.
et cum impleveris hec dormies super la-
tus tuum dextrum secundo: et assumes iniqui-
tatem domus iuda. quadraginta diebus.
diem pro anno: diem inquam pro anno dedi tibi.

Et ad obsidionem ierusalem. p. iii.
convertes faciem tuam. et brachi-
um tuum erit extentum: et prophetabis adver-
sus eam. Ecce circumdedi te vinculis:
et non convertes te a latere tuo in latus aliud
donec compleas dies obsidionis tue.
Et tu sume tibi frumentum et ordeum.
et fabam. et lentem. et milium. et viciam.
et mittes ea in vas unum. et facies
tibi panes numero dierum quibus dormi-
es super latus tuum. Trecentis nona-
ginta diebus comedes illud. Cibus
autem tuus quo vesceris erit in
pondere viginti stateres in die. fer. vi.

Et tu sume tibi gladium p. f.
acutum radentem pilos. et as-
sumes eum et duces per caput tuum et
barbam tuam. Et assumes tibi stateram
ponderis: et divides eos. Tertiam
partem igni combures in medio civitatis.
iuxta completionem dierum obsidionis
tue. Et assumes tertiam partem: concides

gladio in circuitu eius. Terciam vero
aliam disperges in ventum: et gladium nu
dabo post eos. Hec dicit. R. ij.

Et sumes inde parvum numerum:
et ligabis in summitate pallij
tui. Et ex eis rursum tolles. et proicies
in medio ignis. et combures eos ig
ni. et ex eo egredietur ignis in omnem do
mum israel. Hec dicit dominus deus. Ista est
iherusalem. In medio gencium posui eam:
et in circuitu eius terras. Et contempsit
iudicia mea. ut plus esset impia quam
gentes. et precepta mea magis quam
terre que in circuitu eius sunt. Iudicia enim
mea abiecerunt. et in preceptis meis non
ambulaverunt. Hec dicit. R. iij.

Hec dicit dominus deus. Quia supera
stis gentes que in circuitu
vestro sunt. et in preceptis non ambulastis
et iudicia mea non fecistis. et iuxta
mandata gencium que in circuitu vestro sunt
non estis operati: ideo hec dicit dominus
deus. Ecce ego venio ad te et ego ipse
faciam in medio tui iudicia in oculis
gencium. Et faciam in te que non feci. et quibus
similia ultra non faciam: propter omnes
abhominaciones tuas. Ideo patres come
dent filios in medio tui: et filij come
dent patres tuos. Antiphona. ij. R. I.

Et factus est sermo domini ad me
dicens. Et tu fili hominis. Hec dicit
dominus deus terre israel. Finis venit. ve
nit finis super quatuor plagas terre.
Nunc finis super te. et immittam furorem
meum in te. et iudicabo te iuxta vi
as tuas: et ponam contra te omnes ab
hominaciones tuas. Et non parcet oculus
meus super te. et non miserebor: sed
vias tuas ponam super te. et abhomina
ciones in medio tui erunt. Et scietis
quia ego dominus. R. ij.

Hec dicit dominus deus. Afflictio una
afflictio: ecce venit. Finis
venit. venit finis. Evigilavit ad
versum te: ecce venit. Venit contricio
super te: qui habitas in terra. Venit tempus
prope est dies occisionis. et non glorie
moncium. Nunc de propinquo effundam iram
meam super te: et complebo furorem meum
in te. et iudicabo te iuxta vias
tuas. et non parcet oculus meus neque
miserebor. sed vias tuas imponam ti
bi. et abhominaciones tue in medio tui
erunt: et scietis quia ego sum dominus percu

Ecce dies. Ecce. R. iij. tiens.
venit: egressa est contric
cio. Floruit virga. germinavit su
perbia: iniquitas surrexit in virga

confusum est gaudium a filiis hominum.
Accingite vos et plangite sacerdotes:
ululate ministri altaris. Ingredi
mini cubate in sacco ministri dei
mei. quoniam interiit de domo dei nostri sa
crificium et libacio. Doc. v. R. i. Mi
Verbum domini quod factum est. Mich. i.
est ad micheam morasten in
diebus ioathan achaz ezechie re
gum iuda. quod vidit super samariam et
ierusalem. Audite populi omnes et attendat
terra et plenitudo eius. et sit dominus
deus vobis in testem. dominus de templo
sancto suo. Quia ecce dominus egredietur
de loco sancto suo. et descendet et calca
uit super excelsa terre. Et consumen
tur subtus eum: et valles scindentur
sicut cera a facie ignis. sicut aque
que decurrunt in preceps. R. ii.
In scelere iacob omne istud: et in peccatis
domus israel. Quod scelus iacob? Non
ne samaria? et que excelsa iude? Non
ne ierusalem? Et ponam samariam quasi
aceruum lapidum in agro: cum plan
tatur vinea. Et detraham lapides
eius. in vallem: et fundamenta
eius reuelabo. Et omnia sculptilia
eius concidentur. et omnes mercedes
eius comburentur igni. Et omnia ydola eius
ponam in perditionem. quia de mercedibus
meretricis congregata sunt: et usque ad
mercedem meretricis reuertentur. R. iii.
Super hoc plangam et ululabo:
vadam spoliatus et nudus.
faciam planctum velut draconum et
luctum quasi strucionum. quia desperata est
plaga eius. quia venit usque ad
iudam: tetigit portam populi mei usque
ad ierusalem. In geth nolite annunciare.
lacrimis ne ploretis. In domo pul
veris puluere vos conspergite. et tran
site vobis habitacio pulchra con
fusa ignominia. Non est egressa que
habitat in exitu. Hec dicit R. iiii.
Planctum vicine domus accipiet
ex vobis que stetit sibimet.
quia infirmata est in bonum que habi
tat in amaritudinibus. quia descendit
malum a domino in portam ierusalem. tu
multus quadrige stuporis habi
tatrici lachis. Principium peccati filie syon:
quia in te inventa sunt scelera israel. R. v.
Propterea dabit emissarios
super hereditatem geth: domos
mendacii in deceptionem regibus
israel. Adhuc heredem adducam tibi
que habitas in maresa. usque ad odol
lam veniet gloria israel. Decalvare

et tondere sup filios deliciar tuar.
Dilata calvitiu tuu sicut aquila:
qm captivi ducti sunt ex te. P. vi.
Ve qui cogitatis inutile: et
operamini malu in cubilibz
uris. In luce matutina faciut il
lud: qm contra deum est manus
eor. Et concupierut agros et vio
lent' tulerut domos eius: et
et domos rapuerut. Et calūpnia
batur viru et hereditate ei'. Idcirco
hec dicit dns. Ecce ego cogito sup
familia ista malum. Unde no au
feretis colla ura et no ambulabi
tis supbi. qr tempus pessimu e.
In die illa sumet' P. ebdomada.
sup vos parabola: et cantabit can
ticu cu suavitate dicentiu. De po
pulatione vastati sumus: pars ppli mei
commutata est. Quomodo recedet a
me. cu revertatur qui regiones ve
stras dividat: Propt hoc no erit
tibi mittes funiculu sortis in ce
tu dni. Ne loquamini loquetes.
non stillabit sup istos: no copre
hendet cfusio. dicit dom' iacob.
Nuqd abbreviatus e sps dni. aut
tales sut cogitaciones ei'. Nonne
mea bona sut cu eo qui recte gra

ditur. et econtrario pplus meus in
adversariu surrexit. Zacharie I.
In mense octavo in anno scdo darii
fcm est vbu dni ad zachariam filiu
barachie filii addo, pphetam dices.
Iratus est dns sup pres uros iracu
dia. et dices ad eos. Hec dicit dns
exercituu. Convertimini ad me dicit
dns exercituu: et convertar ad vos
dicit dns exercituum. Ne sitis sicut
pres uri: ad quos clamabat pphe
priores dicentes. hec dicit dns exe
rcituu. Convertimini ad me de viis
uris malis: et cogitacoibz uris
pessimis: et non audierut neqz
attenderut ad me dicit dns. Pa
tres uri ubi sunt, et pphe nuqd i
sempitnu vivet. Verumptn verba
mea et legitima mea q mandavi
in servis meis pphis. nuqd
no comphenderut pres uros:
Et conversi sut et dixerut. Sicut
cogitavit dns exercituu facere
nobis scdm vias nras. et scdm
adinvenciones nras fecit nobis.
In die vicesima et quarta unde
cimi mensis sabath in anno se
cudo darii. fcm est vbu dni ad
zachariam filiu barachie filii